Poštnina plačana v gotovini. Leto LX. štev. 208. V Ljubljani, v četrtek 15. septembra 1927. Cena Din 1·—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petit vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Kraflova ulica št. . pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Ljuba Davidović v ospredju situacije

Najverjetnejša je vlada demokratskega bloka s 190 poslanci

Živahne kombinacije o novi vladi. — Vukičevićevci se ne nameravajo umakniti. — Največ izgledov ima g. Davidović, ki bi sestavil vlado brez vukičevićevcev in klerikalcev.

— *Beograd*, 14. septembra. Zanimanje celokupne politične javnosti je osredotočeno na položaj vlade in bodoče vladne kombinacije. V vseh političnih krogih in v časopisju se soglasno ugotavlja, da je podaljšanje radikalsko-demokratske koalicije v sedanji formi nemogoče, ker so se nasprotja tekom volilne borbe in radi volilnih nasilstev še bolj poostrila. Demokrati sami so zelo rezervirani in zdi se, da ne nameravajo zaenkrat podvzeti nobenih odločilnih korakov, marveč hočejo počakati na razvoj razmer v radikalni stranki. Gotovo pa je, da pod nobenim pogojem nočejo več sodelovati z g. Vukičevićem. V demokratskih vrstah se je danes širila vest, da je g. Vukičević že zaprosil za avdijenco na dvoru, da poroča kralju po povratku z Bleda o položaju in razčisti situacijo, ki je nastala po volitvah.

O bodoči vladni kombinaciji je izjavil novinarjem ugleden član vodstva Davidovićeve demokratske stranke:

«Oseba sedanjega ministrskega predsednika nikakor ni primerna za ustvarjenje močne, delovne koalicije. Sploh so nedeljske volitve ostale brez pozitivnih rezultatov ako se sedaj ne bo našla primerna osebnost, ki bo zmožna, da zbere okrog sebe vse pozitivne sile Narodne skupščine. Kdo bi bil taka osebnost, je trenutno zelo težko reči. V radikalni stranki zaenkrat ni nikogar, ki bi bil dorasel tej nalogi.»

Iz okolice g. Vukičevića kljub vsemu temu zatrjujejo, da v doglednem času ne bo prišlo do nikakih sprememb, marveč bo ostala sedanja koalicija. Če pa bi prilike nanesle, da bi moral gosp. Vukičević odstopiti, povdarjajo, da bo vladno predsedstvo slejkoprej ostalo v rokah radikalov. Vukičevićevci napovedujejo, da bodo čimprej razčistili razmere v radikalni stranki in nato, če bo g. Davidović delal kake težkoče, tudi razmere med demokrati samimi.

Splošno vlada v političnih krogih prepričanje, da je na obzorju vlada demokratskega bloka z g. Davidovićem kot ministrskim predsednikom. Kombinacija davidovićevcev s SDS, pašićevci in radićevci postaja čim dalje verjetnejša in bi ta kombinacija razpolagala v Narodni skupščini z večino 190 glasov, kar bi dalo garancijo za delazmožnost in trajnost bodoče vlade. Pojavljajo se sicer dvomi, ali bo mogoče sodelovanje med g. Pribičevićem in g. Radićem, vendar pa je opažati, da vlada na obeh straneh z ozirom na sedanji položaj za to ugodno razpoloženje.

Konkretnejši razgovori v tej smeri se bodo pričeli že prihodnje dni takoj po prihodu zunanjega ministra dr. Marinkoviča iz Ženeve, ki je napovedan za danes opoldne. Po njegovem povratku bo demokratska stranka sklepala, ali ne bi kazalo, da demokratski ministri že sedaj podajo demisijo in tako otvorijo krizo vlade, še predno bi se za to odločil g. Vukičevič.

V zvezi s to situacijo se je vršila danes opoldne dolgotrajna konferenca radikalnih ministrov. Po konferenci so bili vsi udeleženci zelo rezervirani. Doznava pa se, da je bilo na tej konferenci ugotovljeno, da se razvija situacija za g. Vukičeviča skrajno neugodno.

Za danes popoldne ob 17. je sklicana seja ministrskega sveta. Na dnevnem redu je razprava o političnem položaju, nastalem po volitvah. Nekateri računajo, da bo že na tej seji prišlo do razpada radikalno-demokratske koalicije.

Nova doba v naših odnošajih z Italijo?

Italija hoče revidirati svojo politiko na Balkanu

Sestanek med zunanjimi ministri velesil. — Italijansko-jugoslovenska pogajanja v Ženevi. — Jugoslavija se pridruži tiranskemu paktu. — Direktna pogajanja se začne oktobra.

— **Pariz**, 14. septembra. Tukajšnji listi posvečajo veliko pažnjo konferencam italijanskega državnega podtajnika Grandija z dr. Stresemannom, Briandom in Chamberlainom. V poučenih krogih se zatrjuje, da so sestanki v tesni vezi s politiko Italije na Balkanu ter da so na njih predvsem razpravljali o odnošajih med Jugoslavijo in Italijo po objavi tiranskega pakta. Istočasno so se vršili razgovori tudi med jugoslovensko in italijansko delegacijo v Ženevi in je bil baje **dosežen glede obnove pogajanj med Beogradom in Rimom principijelen sporazum v tem smislu, da se pogajanja obnove začetkom oktobra.**

Zatrjuje se, da so velesile vplivale na Italijo in ji priporočale napram Jugoslaviji zmernejšo politiko in sporazum glede albanskega problema. Ker je italijanska diplomacija uvidela, da ne more računati na podporo Anglije in Francije pri svoji politiki na bližnjem vzhodu, je znatno popustila ter baje **pristala celo na to, da se Jugoslavija priključi tiranskemu paktu.** Kot protikoncesijo so velesile dovolile Italiji razne ugodnosti v kolonijalni politiki. V diplomatskih krogih prevladuje mnenje, da je z dosego takega sporazuma zaenkrat odstranjena vsaka nevarnost za rušenje miru na Balkanu.

Porast protiklerikalnih glasov v Mariboru

Pri nedeljskih volitvah so dobili v Mariboru SLS 1505, HSS 63, SDS 1038, Nemci 857, radikali 309, socijalisti 1527, komunisti 412, Zagorski 39.

V Mariboru še ni bilo doslej nikdar tako mirnih volilcev. V mestu ni bilo opažati nikake živahnsti in nervoznosti, ki je običajna pri takih prilikah. Le tu in tam si opazil kak lepak, dočim so letaki tokrat popolnoma izostali. Pač pa so se vse stranke brigale za to, da so volilci že tekom dopoldneva opravili svojo dolžnost. Tako je opoldne oddalo svoje glasove že mnogo nad polovico vseh volilnih upravičencev. Popoldne je postala agitacija nekoliko živahnejša. Z avtomobili in vozovi so privažali agitatorji na volišče razne zamudnike, bolnike in starce, ki dopoldne še niso izvršili svoje volilne pravice. Posebno so se potrudili Nemci in klerikalci, ki so slehernega svojega moža spravili na volišče. Saj jim je šlo za to, da pri teh volitvah dokažejo, da je Maribor za vedno v njihovih rokah. Svojega namena pa niso dosegli. Volilna udeležba je kljub temu dosegla komaj 65 odstotkov.

SDS je bila v volilni kampanji izpostavljena koncentričnemu napadu klerikalno - radikalno - nemških zaveznikov, ki so z največjimi kalibri streljali na vse, kar je napredno in narodno. Z lažmi in intrigami, pa tudi z grožnjami so skušali vplivati na napredne volilce, da bi se ali abstinirali od volitev ali pa glasovali za nje. Posrečilo se jim sicer je, da so nekatere omahljivce in konjunkturiste prestrašili in zvabili na svojo stran, a kljub temu je izšla napredna združena gospodarska lista ne le v Mariboru, marveč v vsem mariborsko - celjskem volilnem okraju nadvse častno iz tega odločilnega boja.

Klerikalni računi niso uspeli. Bili so prepričani, da bodo dosegli tako število glasov, da bodo lahko skupno z Nemci tudi po novem občinskem volilnem redu zagospodarili na magistratu. Iz tega prozornega namena so klerikalci nele tolerirali izzivalno početje Nemcev, marveč jih pri tem celo podpirali. Ostali pa so kljub svojemu razmeroma visokemu številu glasov, ki nikakor ne odgovarja njihovi faktični strankarski moči v Mariboru, z Nemci vred v manjšini napram naraščajočemu številu socijalističnih in naprednih glasov.

Najbolj žalostno so odrezali radikali. Ni jim pomagalo, da je prišel delat za nje reklamo sam ministrski predsednik g. Vukičević, niso jim pomagale grožnje in persekucije delavstva in uradništva, zasanjani mandati so splavali tudi tokrat in za vedno po vodi. V Mariboru samem so navzlic nesramni farbariji z radikalno-demokratsko listo dosegli tako neznatno število glasov, da sploh ničesar ne pomenijo.

Nemci so računajoč na podporo kleroradikalov zmagovalno napovedovali, da dobe kar dva mandata. Res so napeli vse sile, komandirali svoje nameščence, lovili slovenske glasove in vzbujali štajercijanstvo ter zlasti v mariborski okolici in v Prekmurju kupovali glasove, a vse to jim ni nič pomagalo. Ostalo je le pri štetju glasov, ki pa tudi ne drži, ker ni niti polovica teh glasov pristno nemških. Mandata niso dobili.

Socijalisti so z doseženimi uspehi lahko zadovoljni. Lahko pa bi izvojevali na račun klerikalcev najmanj tri mandate, če bi bili nastopili složno. Že ponovno so doživeli to izkušnjo, da se klerikalci ponašajo z njihovimi delavskimi glasovi. Lista učitelja Möderndorferja, ki je nastopil skupno s komunisti, je propadla, in je šlo tako delavcem nad pet tisoč glasov v izgubo. V Mariboru samem pa so socijalisti dosegli največje število glasov in se tako afirmirali kot najmočnejša stranka.

Največjo polomijo je doživela radičevščina, ki ji je na Štajerskem za vedno odklenkalo. Samega Stepana Radiča so postavili za nosilca liste, misleč, da bo to najbolj vleklo. Dosegli pa so baš nasprotni namen in dobili tako pičlo število glasov, da niso dosegli niti količnika. Doslej se imeli v mariborsko - celjskem volilnem okrožju 3 mandate, tokrat pa jim je štajersko ljudstvo popolnoma odreklo zaupanje in jim s tem na najbolj jasen način dopovedalo, da ne da kupčevati s svojim zaupanje.

Kandidatov napad na volilnega komisarja

Med gorostasnimi volilnimi nasilji, nad katerimi se pritožujejo vse stranke, celo vladni radikali sami, dviga največ prahu dogodek v ohridskem volilnem okrožju. Prve vesti so se izkazale sicer za deloma netočne, a že to, kar je ostalo, je neverjetno dovolj. »Politika« popisuje dogodek tako-le:

V ohridskem okrožju je dobil vladni kandidat Nerad Gjorgjević 42 glasov premalo, da bi bil izvoljen. Zato je skušal »korigirati« volilni zapisnik. Odšel je v Trebiški Han in povabil predsednika volilne komisije, upokojenega učitelja Pekića, naj se pelje ž njim v Strugo, kjer je moral oddati volilne zapisnike. Nič hudega sluteč je Pekić pristal. Ko so dospeli do nekega mostu, je Gjorgjević skupno s svojim spremljevalcem napadel Pekića in mu odvzel torbico z volilnimi spisi. Ko se je Pekić branil, mu je Gjorgjevićev šofer, nastavil samokres. Gjorgjević je nato volilne spise raztrgal in jih vrgel v reko. Pekić se je vrnil v Trebiški Han, kjer ga je znova dohitel Gjorgjević in se mu upravičeval radi tega napada, češ, da ga je izvršil v silnem razburjenju. Nagovarjal ga je, naj sestavi nov zapisnik, v katerem pa naj korigira volilne rezultate tako, da bo imel Gjorgjević za mandat potrebno število glasov. Pekić je to zahtevo odklonil in ovadil slučaj državn. pravdništvu.

»Politika« priobčuje to poročilo s polnim podpisom dopisnika in točnimi imeni udeležencev. Nenad Gjorgjević, ki torej za enkrat ni izvoljen, je beograjski advokat. Zato je umevno, da pričakuje beograjska javnost z veliko napetostjo, kako se bo afera razvijala dalje.

Štrajk volilcev

— **Beograd**, 14. septembra. Edinstveni slučaj volilne abstinence beležijo v občini Zelenac v šabačkem okrožju. Tam sta bili sicer samo dve kandidatni listi, radikalna in demokratska, vendar pa ni niti eden volilec prišel na volišče. Agitatorji obeh strank so si zaman prizadevali, da bi pregovorili svoje pristaše in tudi poziv oblasti je ostal brezuspešen. Občani so se namreč dogovorili, da vse dotlej ne dado svojih glasov niti eni niti drugi stranki, dokler ne bosta imenovana učitelj in pop, ker sta cerkev in šola že nad leto dni zaprti, a vlada doslej na ponovne prošnje ni imenovala niti učitelja niti popa. Ker pa bi bil rezultat volitev v tej občini odločilne važnosti za dodelitev mandata v tem srezu, vlada v političnih krogih veliko zanimanje, ali bodo volitve v tej občini ponovno razpisane ali ne.

KRALJ BORIS V ANGLIJI

— **London**, 14. septembra. Bolgarski kralj Boris je prispel v Anglijo. Kralj potuje kot privatnik pod imenom grofa Rilskega.

Definitivni volilni rezu'tat

Uradni komunike ministrskega predsednika. — Koliko je pravzaprav med radikali pašićevcev. — Priprave za obračun v verifikacijskem odboru.

Beograd, 14. septembra. Ministrsko predsedstvo objavlja sledeče, končno veljavne rezultate nedeljskih skupščinskih volitev:

Radikali vseh frakcij	112	poslancev
Demokratje	61	»
Samostojni demokratje	23	»
Muslimani	18	»
Radićevci	60	»
SLS	20	»
Hrvatski klerikalci	1	»
Zemljoradniki	9	»
Nemci	6	»
Hrvatski blok	2	»
Črnogorski federalisti	1	»
Socijalisti	1	»
Pucelj	1	»
Skupaj	315	poslancev

Tudi uradni komunike previdno molči o tem, koliko je med 112 radikalskimi poslanci pašićevcev in zastopnikov narodnih manjšin, ki se bodo bržkone o prvi priliki odcepili od radikalskega kluba in se priključili manjšinskemu klubu, ki se snuje. V vladnih vrstah zatrjujejo, da je pašičevcev samo 17, tako da bi ostalo še vedno 95 vladnih radikalov. Nasprotno pa je g. Trifković po včerajšnji konferenci pašićevcev v radikalskem klubu izjavil novinarjem, da je popolnoma izrazitih pašićevcev 29, da pa se jim bo priključilo še mnogo navideznih vukičevićevcev, ki ne odobravajo nastopa g. Vukičevića proti g. Trifkoviču in drugim uglednim pašićevcem, tako da bi število pašićevskih poslancev naraslo najmanj na 40.

V radikalnem klubu vlada velika živahnost. Pašićevci so skoraj stalno zbrani in zbirajo pritožbe o volilnem terorju vlade. — Zlasti iz somborskega okrožja, kjer je tudi propadel Marko Trifković, imajo zbranega že toliko materijala, da smatrajo verifikacijo vladnih mandatov v tem okrožju za popolnoma izključeno.

Politična situacija po volitvah

Svetozar Pribičević je javil v Beogradu, da so samostojni demokrati čvrsto prežeti z idejo o potrebi zbližavanja demokracije. Na vprašanje, kaj misli pod združenjem demokracije, je odgovoril, da pri tem ne misli samo na skupine, ki nosijo demokratsko ime ampak na vse skupine, ki so iskreno za demokratsko politiko. Beograjska »Pravda«, ki je glasilo zunanjega ministra dr. Marinkoviča, piše v svoji včerajšnji številki, da obstoje izredno velike težkoče za nadaljni obstoj sedanje vlade. Kar se tiče sporazuma g. Vukičeviča in dr. Korošca, naglaša »Pravda«, da mu politični krogi po sedanjem volilnem izidu ne pripisujejo nikakega pomena več.

Tudi zagrebški »Hrvat« je mnenja, da se sedanja vladna koalicija ne bo obdržala. Največ upanja za sestavo vlade ima Ljuba Davidović, ki bi vlado sestavil z demokrati, Pribičevičem in Radičem. Del Davidovičevih demokratov sicer ni za to, da bi Radič zopet stopil v vlado, drugi del pa meni po zatrdilu »Hrvata«, da so ga izkušuje z Uzunovičevo vlado izmodrile in da bo v bodoče previdnejši.

Kakor se je kazalo že pred volitvami, je **položaj sedaj res tak, da direktno silj vse demokratske elemente** k sodelovanju proti reakciji g. Vukičeviča, ki se je zlasti z volilnim terorjem pokazala v polni luči. Gosp. Vukičević, ki se ne more zanesti niti na svoje znatno reducirane radikale, bo moral pač kapitulirati in se umakniti drugim politikom.

Političen položaj je danes v prvih dneh po volitvah še nejasen, toda realna dejstva, ki obstoje, niso nejasna. Ta govore, da je g. Vukičević doživel poraz in da je samo še vprašanje nekoliko dni, kdaj bo moral izročiti vodstvo države drugim osebam.

Tedaj se bo pokazalo, da je bila **pravilna naša sodba o kratkovidnosti politike dr. Korošca in njegovih tovarišev,** ki so se vezali na življenje in smrt z g. Vukičevičem, ne da bi počakali na izid skupščinskih volitev. Pri tem je treba znova povdariti, da je g. dr. Korošec sklenil pakt z g. Vukičevičem in ne z radikalno stranko in da postane ta pakt takoj brezpomemben, kakor **hitro pade Vukičević.**

Silne poplave na Japonskem

50.000 ljudi brez strehe.

— **London**, 14. septembra. V okolici Nagasakija je voda uničila vsa človeška bivališča. 50 tisoč ljudi je brez strehe. Porušena so tudi mesta Kojuna, Nakamura in Nakojima, kjer je bilo porušenih več tisoč hiš.

— **London**, 14. septembra. Poplave so povzročile na otoku Kinšiu ogromno škodo. Trpelo je zlasti ozemlje v provincah Kumamoto in Fukuoko. 7000 hiš je voda odnesla, 2000 jih je še ogroženih. Več tisoč oseb pogrešajo. V provinci Kumamoto je ustavlen ves promet. Vodovod in električne napeljave so uničene. Časopisi ne izhajajo.

POTRES OB ČRNEM MORJU

— **Moskva**, 14. septembra. Potres ob Črnem morju je zahteval 16 žrtev. Ranjenih je bilo okoli 350 ljudi. Škoda je ogromna. Porušen je tudi pomorski observatorij v Sebastopolu.

Iz pestre ljubljanske kronike

V Zvezdi je za večno zaspal. — Križev pot gospodične Irence.

Stražnik Franjo Pišot je danes okoli 6. zjutraj perlustriral Zvezdo ter zapazil na nizki klopi v drevoredu, ki vodi iz srede Zvezde proti Slovenski Matici, ležati nekoga še naladega, precej čedno oblečenega moškega. Potresel ga je in pozval, naj gre domov. Moški se ni zganil. Stražnik ga je pregledal malo natančneje in v svoje začudenje opazil, da je mrtev. Spoznal je v njem 1886. v Ljubljani rojenega sobnega slikarja Jožeta Lipovška. Obvestil je policijsko ravnateljstvo, ki je poslalo v Zvezdo komisijo. Zdravnik dr. Polenšek je ugotovil, da je Lipovšek umrl na otrpnjenju srca. Smrt je morala nastopiti že po noči. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Krištofu, ker pokojnik ni imel stalnega bivališča.

Jože Lipovšek je bil eden onih originalnih ljubljanskih tipov, ki žive «brez strehe, kruha in ljubezni». Starši so mu pomrli že pred davnimi leti. K nesreči je dobil pred tremi leti še raka na obrazu in zato ni mogel nikjer dobiti trajnega dela. Po leti je hodil na kmete v «štero» ter kmetom sobe slikal, pozimi pa se mu je godilo zelo slabo.

★

Gospodična Irenca je vitka in mlada Ljubljančanka, črnooka in črnih obrvi. Pred meseci je odfrčala tja v Zagreb, da bi si poiskala primerno službo, kakor sama pravi. Ne ve, kaj jo je zmotilo. Ko je prišla v Zagreb, se je na policiji prijavila pod napačnim imenom. Smola pa je nanesla, da so zagrebški čuvarji morale izvohali, da Irenca ni navedla pravega imena. Zaprli so jo. Presedela je v policijskem in sodnem zaporu nad mesec dni. A tudi, ko je prestala kazen, še ni bilo konca njenih neprilik. Prosila je zagrebško policijo, naj jo puste domov, saj ima baš dovolj za vožnjo. Ne! Čakati je morala na «transport». Tri dni se je vozila iz Zagreba v Ljubljano. Danes je v spremstvu čuvarja zakona v družbi dveh tovarišic srečno prispela v Ljubljano in prvi sprejem so ji nudili na policiji, kjer so jo fotografirali in daktiloskopirali. Nato so jo pustili domov na svobodo. Irenca si bo pač dobro zapomnila, da ni dobro, ako človek potuje v svet, navajati napačno ime.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2276.5—2282.5 (2279.5), Berlin 13.51—13.54 (13.525), Curih 1094—1097 (1095.5), Dunaj 7.9925—8.0225 (8.0075), London 275.85—276.65 (276.25), Newyork 56.64—56.84 (56.74), Praga 168.05—168.85 (168.45), Milan 308—310 (309).

Efekti: Celjska pos. 197, 199, Ljubljkred. 140 d, Merkantilna 75 bl, Praštediona 850 d, Kred. zavod 160 d, Strojne tov. 80 bl, Vevče 135 d, Ruše 260—270, Kranjska ind. dr. 400 bl, Stavbna 56 d, Šešir 104 d.

Na temelju zaključka borznega sveta z dne 13. t. m. se počenši s 15. septembrom črta kotacija Merkantilne banke, Kočevje; vrednostni papirji s stalnimi obrestmi pa se bodo počenši s 16. septembrom trgovali brez obresti in bodo tudi tako notirali.

Lesni trg: Tendenca neizpremenjena. Povpraševanje za brusni les fr. vag. Jesenice, za taninski les, fr. vag. nakl. post.; za trame filerje po kupčevi noti a 240 denar, za testotne fr. nakl. postaja po 400 denar.

Deželni pridelki: Tendenca mirna. Zaključena dva vagona.

ZAGREBŠKA BORZA.

Devize: London 275.85—276.65, Newyork 56.63—56.83, Milan 308.16—310—16, Curih 1094—1097, Berlin 1351—1354, Dunaj 799.1—802.1, Praga 168.05—168.85.

Efekti: Investicijsko posojilo 87 in pol, Vojna škoda 376—376 in pol, Hipotekrna banka 55, Ljubljanska kreditna 140—147, Praštediona 850—855, Trboveljska 461 do 475, Vevče 135—140.

INOZEMSKE BORZE.

— **Curih. Beograd 9.135, Milan 28.2125, Pariz 20.36, London 25.215, Newyork 516.55, Berlin 123.36, Praga 15.87.**

Zanimive volilne številke

V vsej državi je glasovalo 2,294.352 volilcev. — Najbolj so nazadovali radićevci, najbolj napredovala SDS. — Radikali so dobili enega poslanca že na 6.500 glasov, socijalisti šele na 24.300.

Po dosedanjih podatkih se je v celi državi udeležilo volitev v Narodno skupščino 2,294.352 volilcev, t. j. okoli 63 % volilnih upravičencev.

Radikali so dobili v celi državi 734. 122 glasov in sicer vladni 505.735, pašićevci 195.039, razni disidenti pa 33.348. V ta števila so všteti tudi Nemci in Madžari v Vojvodini, ki so glasovali za skupne radikalne liste.

Demokrati so dobili 375.789 glasov, od teh disidenti 33.606.

Hrvatska seljaška stranka je dobila 381.370 glasov, od teh črnogorski federalisti 5141.

Samostojni demokrati so dobili 202.127, vštevši s SDS zvezane napredne skupine v Sloveniji. Leta 1925. je dobila SDS 117.793 glasov.

Klerikalci so dobili 129.932 glasov, od teh Hrvatska pučka stranka v Hrvatski in Slavoniji 15.706, v Dalmaciji 9.461, v Bosni in Hercegovini 6.888, v Bački 1.638.

Jugosl. muslimanska organizacija 128.336 glasov, vštevši demokratske glasove na skupnih listah.

Zemljoradniki so dobili 146.425 glasov.

Hrvatski blok 48.626 glasov.

Republikanci (Jaša Prodanović in Stojanović) 5907 glasov.

Nastas Petrović 9217 glasov.

Neodvisni delavci so dobili 42.866 glasov; od teh je okrog 1000 disidentov HSS v Dalmaciji in okoli 1500 glasov Bernotove skupine v Sloveniji.

Socijalisti so dobili 23.477 glasov.

Nemci so dobili 48.032 glasov.

Madžarska stranka 3450 glasov.

Ostale manjšinske skupine skupno 12.094.

Največji padec beleži Radićeva stranka, ki je dobila leta 1925. 554.302 glasova, leta 1927. pa samo 374.290 glasov. Nazadovala je torej za 180.012 glasov, ali za 33 %, torej ravno za eno tretjino.

En mandat so torej dobili na podlagi gorenjih številk radikali na 6554 glasov, demokrati na 6160, radičevci na 6356, sam. demokrati šele na 8788, klerikalci na 6663, muslimani na 7129, zemljoradniki na 16.269, Nemci na 8005, Hrvatski blok na 24.313, socijalisti na 23.477 glasov.

Hemeroidi!

20.000 ozdravljenj samo v Avstriji z **Oriol** hemeroidalnimi čepci. Zaloge: ISIS dd. Zagreb. Beograd. Ljubljana.

ORIOL

Krajevni šolski odbori za osnovne in meščanske šole

Ti odbori se morajo po min. uredbi z dne 2. maja t. l., O. N. br. 28.038 (Uradni list št. 55 j dne 18. t. l.) sestavlti v vsakem kraju, kjer je osnovna ali meščanska šola. Osnovati se bo moral torej šolski odbor tudi za mesto Ljubljano. Odbor sestavljajo: predsednik politične občine ali njegov namestnik, najstarejši upravitelj osnovne šole, najstarejši ravnatelj meščanske šole, ravnatelj učiteljišča, občinski zdravnik, občinski inženjer, srezki šolski nadzornik in pet pismenih občanov, ki so po možnosti obenem občinski odborniki iz raznih krajev, iz katerih je šolska občina sestavljena. Teh pet občanov izvoli občinski odbor (obč. svet) za dobo, za katero je izvoljen obč. odbor. Predsednik šol. odbora je predsednik občine (župan ali namestnik). Seje se vrše redoma enkrat na mesec in kadar je treba. Krajevni šolski odbori imajo funkcije okraj. ali mest. šol. svetov. Vse svoje dožnosti opravlja brezplačno, le zapisnikar in blagajnik smeta prejemati nagrado. Občina mora blagajniku nakazati koncem vsakega meseca najmanj dvanajstino odobrenega šolskega proračuna. Najkasneje do konca januarja mora biti ta proračun sestavljen in po šolskem odboru pregledan. Za izplačevanje šol. proračuna se ne sme odmerjati v občinah posebna doklada, nego se mora izplačevati iz vseh obč. dohodkov.

Največjo oblast ima po tej uredbi, ki pač ne bo držala, srezki šolski nadzornik. Če je po njegovi sodbi vzdrževanje šole neredno, kaznuje srezki poglavar predsednika (župana) in blagajnika politične občine na predlog srezkega šol. nadzornika z izgubo 10% njiju mesečne plače, v ponovnem primeru pa celo 20% na korist šolske blagajne. Srezki šol. nadzornik bo torej potom srezkega poglavarja globil župana in obč. (mest.) blagajnika ali knjigovodskega ravnatelja?! — Če člani krajev. šol. odbora ne bi vršili dovolj dolžnosti, jih bo srezki šol. nadzornik potom srezkega poglavarja lahko kaznoval z globo vsakokrat s 50—150 Din, veliki župan pa še posebej na predlog svojega prosvetnega referenta vsakokrat z globo 150—500 Din. Kazni pa izroči krajevno policijsko (politično) oblastvo na zahtevo nadzornika v 15 dneh.

Radovedni smo, kdo se bo dal v krajev. šol. odbor voliti. Sedel bo najmanj pri 12 sejah na leto brezplačno, a bo lahko plačal vrsto glob od 50—500 Din. Doslej je šolski svet izražal svoje predloge občinskemu svetu (odboru), ki je razpravljal o njih v šolskem svetu obč. sveta in je sklepal o njih na javnih sejah občinski svet. In občinski svet je odobril tudi šol. proračun. Poslej bodo morali župani, obč. blagajniki, obč. sveti in odborniki šol odborov parirati srezkim šol. nadzornikom, ako obvelja ta od 1. junija t. l. že uveljavljena uredba, ki je primerna le za — kako zanikarno vasico. Gotovo, da si slovenska mesta ne bodo dala vzeti autonomije niti v področju šolstva.

Zadnja pot poročnika Pajevića

V nedeljo ob 20.15 je prejela komanda zrakoplovstva v Novem Sadu od bolnice v Feldkirchnu brzojavno obvestilo, da je jugoslovenski poročnik - pilot Dragoljub Pajević v nedeljo podlegel poškodbam in da bo truplo na željo njegove matere prepeljano v Jagodino. Podpolkovniku Petroviću je sledil v večnost tudi njegov zvesti spremljevalec in tovariš. Dolgo je poročnik Pajević kljuboval smrti in pretrpel težke bolečine. Otrpnenju nog radi ozeblin se je pridružila pljučnica. Zdravniki v feldkirchenski bolnici so napeli vse sile, da bi ga rešili. Amputirati so mu morali desno nogo. Po amputaciji je nastopila težka telesna slabost, ker je Pajević obolel na črevesnem katarju. Več dni ni zavžil nobene hrane. Vsem obiskovalcem je vedno izražal vročo željo, da bi ga rešila smrt silnih muk in da bi odšel za svojim prijateljem Petrovićem.

V nedeljo dopoldne je prispela v Feldkirchen Pajevićeva mati v spremstvu svojega sorodnika. Svidenje sina in matere je bilo ginljivo. Popoldne ob 16. v nedeljo je Pajević zatisnil oči v naročju svoje ljubljene matere. Včeraj popoldne se je vršil v Feldkirchnu svečan pogreb. Našemu pilotu so izkazale avstrijske oblasti in avstrijska vojska zadnjo čast na način, ki priča, da tudi Avstrija sočustvuje s težkimi izgubami naše mlade avijatike. Po blagoslovitvi krste na kolodvoru je položil na pokojnikovo krsto okrajni glavar dr. Graf krasen venec z avstrijskimi državnimi barvami v imenu zvezne vlade, stotnija 4. planinskega bataljona je Pajeviću izkazala vojaške časti in poveljnik je položil venec v imenu avstrijske vojske. Z brzovlakom preko Inomosta so krsto odpeljali v domovino. Krsto spremlja od Beljaka do Beograda poseben spremljevalec transport. tvrdke Schencker & Comp. Nesrečna mati spremlja sinovo truplo na poti v domovino.

Danes ob 8.35 so z jeseniškim brzovlakom krsto pripeljali v Ljubljano na glavni kolodvor, kjer so dotični vagon priklopili beograjskemu brzovlaku. Kakor je nam spremljevalec vagona zatrjeval, so avstrijske oblasti na vseh večjih postajah, tako zlasti v Inomostu, izkazale junaku zračnih višav vse vojaške časti.

Ker so bile tukajšnje vojaške in civilne oblasti prepozno obveščene o prihodu vagona s pokojnikovo krsto, je moral oficijelni poklon manom junaškega letalca izostati.

Razpis ustanov trgovca A. Kolenca

Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v Celju razpisuje dijaške ustanove za srednje šole za zimski tečaj 1927-1928.

Prednost pri prejemanju štipendij imajo v vsakem primeru taki pridni potrebni prosilci, ki so s pokojnim Antonom Kolencem, veletržcem v Celju, v sorodu ali svaštvu, za njimi domačini iz gornjegrajskega okraja, sicer pa Slovenci sploh, ne glede na spol.

Za posamezne štipendije ni določena nobena vsota, temveč kuratorij določa po vsakokratnih razmerah in po stanju dohodkov iz glavnične imovine višino posameznih naklonitev in osebe štipendistov.

Ta ustanova je namenjena dijakom gimnazije, trgovske šole, meščanske šole ali drugih srednjih šol v Celju. Sorodnikom g. Antona Kolenca pa se smejo te ustanove podeljevati tudi na šolah izven Celja.

Prošnje naj se vlože izključno pismeno na naslov: Kuratorij ustanov trgovca Ant. Kolenca v roke predsednika dr. Ernesta Kalana, odvetnika v Celju do 30. sept. 1927.

Prošnjam je priložiti zadnje spričevalo; pri prosilcih, ki se sklicujejo na sorodstvo ali svaštvo z zapustnikom ali na to, da so doma iz gornjegrajskega okraja, tudi listine, s katerimi dokažejo te svoje trditve (krstni list, rodbinski izkaz, potrdilo županstva ali župnika itd.).

Tudi je treba v prošnji navesti, kako dolgo že prosilec študira na dotični šoli ali dotičnem zavodu in koliko časa bodo po vsej priliki trajale študije; nadalje je treba priložiti popis njegovih osebnih razmer ter jih posvedočiti z uradno listino (ubožnim spričevalom).

Vpoštevajo se samo pismene prošnje. Osebna intervencija je brezpogojno izključena.

Za kuratorij ustanov trgovca Ant. Kolenca v Celju:

Dr. Ernest Kalan, s. r.,
predsednik.

Prosveta

Razpis gledališkega abonmaja

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje za sezono 1927/28, ki začenja prve dni meseca oktobra, gledališki abonma, in sicer:

a) Premierski abonma. Ta abonma velja za 16 dramskih, 8 opernih, 2 operetni in 2 baletni premijeri; skupno 28 predstav. — Premijere bodo sledeče:

1. DRAMA: Cankar: Hlapec Jernej in njegova pravica (dramatizacija M. Skrbinška). Leskovec: Ne čez most. Golia: Betlehemska krivnost (božična igra). Kulundžić: Polnoč. Jankovič: Novi. Tolstoj: Vstajenje. Kvapil: Oblaki. Jeromski: Ušla mi je prepelička. Euripides: Medea. Shakespeare: Ukročena trmoglavka. Goethe: Faust. Ibsen: Divja račka. Tagore: Pošta in Moliere: Ljubezen zdravnik. Wilde: Idealni soprog. Bernard: Kavarnica. Asch: Bog osvete.

2. OPERA: Marij Kogoj: Črne maske. Konjović: Miloševa ženitev. Prokopjev: Tri oranže. Mozart: Čarobna piščal. Richard Strauss: Salome. Wagner: Walküre. Flotow: Marta. Verdi: Moč usode.

3. OPERETA: Kalmann: Bajadera. Hirski: Zmagovalka oceana.

4. BALET: Nedbal: Andersenove pravljice. Baletni večer.

b) *Redni gledališki abonma*, ki šteje 20 dramskih in 18 opernih predstav. — V ta abonma spadajo poleg vseh zgoraj navedenih del še sledeča dela:

1. *drama:* Dostojevskij: Razkolnikov. Shakespeare: Mnogo hrupa za nič. Regnal: Grob neznanega vojaka in Kalderon: Sodnik Zalamejski.

2. *opera:* Křenek: Jonny svira. Beethoven: Fidelio. Gounod: Faust. Verdi: Trubadur in Traviata.

3. *Operete:* Oskar Strauss: Kraljica.

V sezoni 1927/28 bo izdajala gledališka uprava svoj gledališki list, ki bo izhajal pod uredništvom generalnega tajnika in dramaturga g. Otona Župančiča vsakega 1. in 15. v mesecu. Ta gledališki list dobe vsi gledališki abonenti po pošti na dom.

Cene abonmaja:

Za oba abonmaja, tako za premierskega kakor tudi za rednega, veljajo iste cene. Abonma pa se lahko plačuje v osmih zaporednih obrokih, in sicer prvi obrok takoj pri vpisu, vsak nadaljni obrok pa mesečno vsaj do 10. vsakega meseca.

Loža št. 1—6, 8 obrokov á 472 Din; loža I. red 1—5, 8 obrokov, á 547 Din; loža I. red 6—9, 8 obrokov, á 627 Din; loža II. red 1—6, 8 obrokov, á 332 Din. Parterni sedeži I. vrste, 8 obrokov, á 142 Din; parterni sedeži II.—IV. vrste, 8 obrokov, 127 Din; parterni sedeži V.—IX. vrste, 8 obrokov, á 122 dinarjev; parterni sedeži X.—XI. vrste, 8 obrokov, á 112 Din; balkonski sedeži I. vrste, 8 obrokov, á 117 Din; balkonski sedeži II. vrste, 8 obrokov, á 84 Din; balkonski sedeži III. vrste, 8 obrokov, á 80 Din. Galerijski sedeži I. vrste, 8 obrokov, á 60 Din; galerijski sedeži II.—III. vrste, 8 obrokov, á 50 Din; galerijski sedeži IV.—V. vrste, 8 obrokov, á 40 Din.

Uradnikom dovoljuje uprava, kakor lansko leto, tudi v letošnji sezoni poseben popust. Cene zvedo potom svojih uradnih predstojništev.

Ker se razpisuje za letošnjo sezono popolnoma nov način gledališkega abonmaja, izjavlja uprava, da pri letošnjem razpisu ne bo nikomur rezervirala lanskih mest. Priglasi za premierski abonma, kakor tudi za redne abonmaje A, B, C itd., po potrebi se sprejemajo v veži dramskega gledališča, in sicer od ponedeljka 19. septembra do sobote 24. septembra 1927 vsak dan od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne.

Uprava izjavlja, da razven abonmajev ne dovoljuje nikomur nobenih popustov od dnevnih cen, ki so običajne za dramske in operne predstave, ter bo vse tozadevne prošnje raznih organizacij in društev odklanjala.

Z ozirom na to, vabi p. n. občinstvo, da se v obilnem številu posluži ugodnosti, ki jih jim dovoljuje gledališki abonma.

K'.' lepu pripominjamo še to, da je premierski abonma z ozirom na število razpoložljivih parternih sedežev in lož omejen do gotovega števila.

Priprave za novo sezono v ljubljanski drami

Ljubljanska drama se že mesec dni z vso vnemo pripravlja za bodočo sezono. Pripravlja se šest dramskih novitet, ki po svoji raznolikosti kažejo nekako skrčeno sliko vse letošnje igralne dobe. En stari Grk (Evripidova Medeja, izza poskusa s Sofoklejevo Antigono, in če odštejemo dijaške vprizoritve v Št. Vidu in Ljubljani, prva staroklasična drama na našem odru); en Shakespeare v novem prevodu; en Cankar v Skrbinškovi dramatizaciji; en Wilde; en moderen Srb — Kulundžić in ena slovenska novost — Leskovčeva drama iz beraškega življenja. Ne čez most. Poleg tega tri veseloigre na skušnjah za ljubljanski velesejem — res velika poskušnja za sposobnost, disciplineranost in živce našega dokaj maloštevilnega ansambla in njega štirih režiserjev. Lok se boči od prvih vrhov evropske drame v starem veku preko bujno objestne renesančne komedije in lahne paradoksalne salonske konverzacije do naše najnovejše produkcije. Od vzvišeno resnih tonov Evripidovih preko skoraj burkaste polnokrvnosti Shakespearove do zadnjega utripa našega povojnega človeka.

Repertoarni načrt razodeva stremljenje, pokazati poglavitne smeri vse svetovne drame, odpreti poglede na znamenite pojave pri vseh narodih, pred vsem slovanskih. Jasno je, da ena, dve in več sezon to stremljenje lahko samo naznači, in da je treba za izvedbo let in let in desetletij: neumornega, smotrenega napora generacij. Ciklične vprizoritve, kakršne so v navadi pri Čehih, Nemcih, Francozih, bodo, kakor drugod, tudi pri nas šele zreli plod dolgotrajnega prizadevanja vseh faktorjev, ki tvorijo gledališče: igralcev, vodstva in — občinstva, ki hoče dobro slovensko narodno gledališče, in smo, ako se aktivno udeležuje dela pri povzdigi naše kulture, zahtevati od igralcev in vodstva vse dobre volje in napora vseh sil.

Gledališka razstava

Pripravljalna dela posameznih oddelkov so končana in zbran je material, ki bi lahko napolnil par velikih paviljonov. Društva in posamezniki so s hvalevrednim zanimanjem poslali tako obilico stvari, da bo mogoče pokazati res dovolj pregledno historijo našega gledališča. Literarni oddelek, ki ga vodita gg. C. Debevec in Alfonz Gspan, vsebuje do malega rokopise vseh slovenskih dramatikov.

Fotografični materijal posameznikov tvori sklenjen krog vseh dramskih igralcev. Istotako oddelek opere, ki ga vodi ravnatelj g. Polič v družbi s kapelnikom g. Neffatom bo pokazal pregledno razvoj opere bodisi kar se tiče pevcev ali partitur.

Češka obec postavi svoje marijonetno gledališče in društvo Atena lutke, rekvizite in literaturo marijonetnega gledališča. Posebna zanimivost za podeželne odre bo šolski oder z Iške vasi, ki ga je stavil gosp. upravnik Graščič na razpolago. Razstave se udeleži tudi UJU z mladinsko dramsko literaturo.

Organizaciji ZKD in Prosvetna zveza razstavijo sadove njih dolgoletnega delovanja, na kar opozarjamo činitelje diletantskih društev z dežele. Osnutki, ki bodo vposlani povodom natečaja, za katerega rok poteče v četrtek 14. t. m., pridejo istotako na razstavo.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Sreda, 14. septembra 1927; katoličani: Pov. Sv. Križa; pravoslavni: 1. septembra, Simon in Marta.

Jutri: Četrtek, 15. septembra 1927; katoličani: Žal. Mati Božja; pravoslavni: 2. septembra, Malant.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: »Huzarska ljubezen«.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Ramor, Miklošičeva c.; Trnkoczy, Mestni trg.

Jutri: Bohinc, Rimska cesta; Levstek, Resljeva cesta.

Solnce zaide danes ob 18.15, vzide jutri ob 5.37 in zaide ob 18.13.

Sport

— **Iz LHP** (službeno iz seje 13. IX.) Vzame se na znanje obračun tekme Mura : Ilirija. Prizna se SK Ilirijo za Din 1062.—. Odjavlja se od SK Mure Sočič Pavla na lastno prošnjo. — Zavrne se protest SK Mure kot neosnovan. — Poziva se g. Cizel, da nemudoma pošlje sodn. poročila Mura : Ilirija. — Glasom čl. VIII. § 15 se poziva SK Mura, da izključi za dobo dveh let svojega odbornika g. Hirschla radi nesportnega ponašanja napram igralkam SK Ilirije ob priliki tekme Mura : Ilirija. Izključitev je treba javiti podsavezu najkasneje 14 dni po prejemu posebnega obvestila. Glasom sklepa JHS-a se ponovno nalaga davek Din 0.50 na vstopnice vseh tekem na območju LHP-a. — Kaznuje se I SSK Maribor z globo Din 100.—, ker ni prijavil tekme Maribor : Concordia. — Sodniki se ponovno opozarjajo, da ne sodijo tekem, za katere niso bili delegirani po LHP. — Glasom dopisa TKD Atene se verificirajo prv. tekme Ilirija : Atena, Maribor : Atena in Mura : Atena s 6:0 par forfait. — Verificira se prv. tekma Maribor : Primorje s 6:0 par forfait. — Prv. tekma dne 18. IX. Ilirija : Maribor v Ljubljani, igrišče Atene, pričetek ob 11., služba ga. Polakova, sodnik o. Schneller, rez. g. Doberlet; ravnateljstvo občajno. — Prihodnja seja dne 19. t. m. v kavarni Evropi. — Tajnik.

— **Avstrija—Češkoslovaška.** V nedeljo se odigra v Pragi meddržavna tekma Avstrija : Češkoslovaška. Avstrija postavi sledeče moštvo: Saft (Austria) — Rainer (Vienna), Blum (Vienna), Schneider (Austria), Hoffmann (Vienna), Geyer (Austria) — Weiss (WAC), Rappan (Wacker), Fiszda (FAC), Horvath (Rapid), Wessely (Rapid). — Češkoslovaška: Planička—Perner, Seifert—Kolenaty, Kada, Cipera, Podrazil, Šoltys, Silny, Dworaček, Kratochvil.

— **Dunaj—Praga.** Istočasno, ko se v Pragi odigra meddržavna tekma Avstrija—Češkoslovaška, se vrši na Dunaju medmestna tekma Dunaj—Praga.

— **Gradec—Zagreb.** V nedeljo se vrši v Zagrebu medmestna tekma Gradec—Zagreb.

— **Meddržavna tekma Jugoslavija—Madžarska** se vrši 25. t. m. v Zagrebu. Sodil bo Dunajčan g. Petschury. Tekmo Avstrija—Češkoslovaška sodi g. Fabris.

— **Hašk v Ljubljani.** Zagrebški Hašk igra baje v nedeljo v Ljubljani proti ASK Primorje. Kakor poročajo zagrebški listi, igra Hašk v nedeljo v Subotici proti Bački.

— **Finale za pokal JNS.** Finale za pokal JNS med Beogradom in Subotico se odigra v nedeljo v Beogradu.

— **Francija zmagala v finalu za Davisov pokal.** V finalni borbi za Davisov pokal je Francija zmagala nad Ameriko. V singlu je porazil Lacoste Tildena s 6 : 3, 4 : 6, 6 : 3 in 6 : 2, a Cochet Johnstona s 6 : 4, 4 : 6 in 6 : 2. Francija si je izvojevala zmago s 3 : 2.

— **Lep uspeh zagrebških dirkačev v inozemstvu.** V nedeljo se je vršila na progi Gradec—Semmering—Gradec kolesarska dirka, katere so se udeležili tudi zagrebški dirkači. Prvi je prispel na cilj Anton Banek (Motoklub Zagreb) v 6:58.42. 2. Viktor Sova (Zugvogel, Dunaj), četrti pa je bil Zagrebčan Truban (Orao). Zagrebški dirkači so vsekakor častno zastopali naš sport.

Za veselice, plese in slične prireditve izdeluje vabila, letake, lepake, plesne rede itd. okusno in po najnižji ceni

Narodna tiskarna v Ljubljani

Jean de la Hyre: 9

500

Neznancu se je tresel glas od razburjenja, ko je pripomnil:

— 1. maja leta 3234.

— Torej je res? — je vzkliknil d' Albaniac in dvignil glavo.

Ozrl se je na Leticijo.

— Res! — se je nasmehnila in mu podala roko.

Toda roka je obvisela v zraku. Faulton je spregovoril z osornim glasom:

— Celo po natančnem ogledu mehanizma na avtomatičnem koledarju ne bom verjel. Verjel bom šele tedaj, ako zagledam zemljo in ljudi.

— Kmalu jih boste videli na lastne oči, — je dejal Neznanec.

— Toda biti moramo oprezni, — se je oglasil Louis Segault.

Njegov brat Pierre se je počasi prebujal, Andrié je vstal, se pretegnil, pogledal v sosedno kupolo in zamrmral.

— Hm! Elvace in Mourtose še spita.

Pod Neznančevo kupolo se samo astronom Richard ni zdramil. Kraj njega ležeča Fortclus in Paul Verneil sta se prebudila in vstala, Richard je pa še vedno ležal in se sploh ni ganil. Usta in oči je imel široko odprte.

Devet tovarišev se je v strahu nagnilo nad njim.

Naenkrat je Richard komaj slišno zašepetal:

— Ni mogoče! Tisoč tristo štiri leta da smo spali? Saj se ni nihče izmed vas postaral, taki ste, kakršni ste bili! Pa vendar nisem tudi jaz tak? Ne, to ni mogoče! Saj so minile komaj tri ure, odkar so nas hlapi kloroforma in efira omamili.

Dvignil se je na komolcu in se nasmehnil.

— Saj to je vendar šala, je-li kapitan?

Neznanec je resno odgovoril:

— Tisoč tristo štiri leta so ležala naša izsušena telesa nedotaknjena pod temi kristalnimi kupolami. Zadnjih petintrideset dni so polagoma prodirali v naša telesa zrak, vlaga in toplota. Naša kri je postala zopet tekoča, pljuča so se zopet napolnila z zrakom, naši možgani so začeli znova misliti. Ozrite se, dragi Richard, na sosedne kupole. Povsod se ljudje prebujajo. Vendar pa mislim, da se življenje ne vrne v vsa telesa. Prah onih, ki se ne prebude, spravimo v žare. Takoj preizkusite koledar in uro in če vas to ne prepriča, upam, da vas prepriča pogled na zemljo in ljudi, da zdaj nismo v juniju leta 1930, marveč v maju 3234. Faulton, potegnite za ročaj, ki dviga kupolo. Pojdimo v dvorano.

Med tem, ko se je kupola počasi dvigala, je Leticija sledila za Faultonovimi kretnjami in vsa preplašena se je naenkrat spomnila besed, ki jih je izgovoril pred tisoč tristo štirimi leti.

— Ne vem, kaj ste počeli z vašo tuniko, toda kapitan očividno ničesar ne sluti, mademoiselle de Clève.

Leticija se je zdrznila in pogledala na svojo tuniko. Hvala bogu! Stoletja se niso dotaknila tkanine. Proseče se je ozrla na Američana. Toda on je pogumno vzdržal njen pogled in se obrnil v stran, kakor da ničesar ne razume.

— Me li izda ali ne?

Neznanec je stopil izpod kristalne kupole in se približal velikemu stroju v kotu. Devet častnikov je stalo za njegovim hrbtom.

— A! — je vzkliknil Andrié zadovoljno. — Elvace in Mourtose sta se prebudila.

Povsod pod kupolami so se ljudje prebujali, vstajali iz kovinskih mrež in njihove postave v belih tunikah so spominjale na duhove na pokopališču.

Ko so stopili vsi izpod kupol in se zbrali v dvorani, se je Neznanec ozrl na svoje vojščake in spregovoril:

— Častniki, podčastniki in vojaki, carstva teme je konec!

Umolknil je.

Kaj je mogel še povedati ljudem, ki so komaj čakali, da se prepričajo o vsem na lastne oči? Res so se vsi spominjali dane prisege in se držali discipline. Toda videč njihove obraze, se Neznanec ni mogel motiti. Potrpežljivo so sicer poslušali njegove besede, obenem so pa nestrpno pričakovali, kdaj nastopi odločilni trenutek, ko stopijo na površino zemlje.

Neznanec je zapovedal:

— Pojdite v glavno skladišče, odprite omare! Vzemite obleke, pripravljene pred tisoč tristo štirimi leti, oblecite se in čakajte, da vas pokličem. Takoj, ko bodo vsi oblečeni, se napotimo iz naše trdnjave na površino zemlje. Častniki, za menoj v kapitansko sobo, kjer vas čaka obleka.

Množica se je hitro napotila k izhodu in zmešnjava je bila taka, da je podčastnik komaj odprl hermetično zaklenjena vrata.

Takoj za množico je odšel iz dvorane Neznanec s častniki. Namesto da bi šel za drugimi po dolgem hodniku, kjer so bila na obeh straneh jeklena skladišča, je zavil Neznanec na levo, pritisnil na gumb v steni in stopil v sobo, kjer je stalo dvanajst jeklenih omar.

Častniki so se začeli naglo preoblačiti.

D' Albaniac in Leticija sta že pred tisoč tristo štirimi leti vedela, da nastane ta trenutek in zato sta imela načrt že sestavljen. Njuni omari sta stali skupaj in d' Albaniac je odprl vratca svoje tako, da so skrila Leticijo. Dekle je bilo kmalu preoblečeno: tuniko je zamenjal širok pleten suknjič s širokimi hlačami. Ozrla se je in opazila, da se d' Albaniac zadovoljno smehlja. Drugi so bili tako zatopljeni v delo, da se za nju niso zmenili.

Zlate epolete na ramah so pričale o častniškem činu. Že prvotno je bil določen d' Albaniac za kapitanovega glavnega pomočnika. Vsak častnik je imel pod komando petdeset mož. V vsakem odredu je bilo po pet podčastnikov. Ko so jih šteli, se je izkazalo, da jih samo 10 ni oživelo. Po čudnem naključju je bilo vseh 10 iz Faultonovega odreda. Faulton je bil edini, ki je dvomil o srečnem izidu »potovanja v bodočnost«. Američan je imel torej pod komando samo 40 mož.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 14. septembra 1927.

— **Povratek kraljeve dvojice v Beograd.** Kakor nam javljajo, je dvorni maršalat zahteval od železniške uprave dostavitev garniture dvornega vlaka na Lesce. Kraljevska dvojica in prestolonaslednik Peter, ki je prispel na Bled v nedeljo, se jutri odpeljejo z vsem dvornim spremstvom v Beograd. Včeraj sta sprejela kralj in kraljica v daljši avdijenci dvorno damo go. Franjo Tavčarjevo, ki je kraljici izcrpno poročala o vseh dobrodelnih akcijah v Sloveniji, zlasti o akciji za Dečji dom kraljice Marije v Ljubljani. Kraljevska dvojica je bivala na Bledu 2 meseca.

— **Zunanji minister v Beogradu.** Zunanji minister dr. Voja Marinković se je danes povrnil v Beograd iz Ženeve, kjer je prisostvoval zasedanju Društva narodov. Zunanji minister je nocoj ob 0.53 s SOE prispel v Ljubljano.

— **Razpored šolskih nadzornikov.** V prosvetnem ministrstvu je izdelan načrt o razporedu šolskih nadzornikov osnovnih šol. Zadevni ukaz bo te dni podpisan.

— **Dohodki državne razredne loterije.** Poljedeljsko ministrstvo je sporazumno s trgovinskim sklenilo razdeliti čisti dobiček zadnjega žrebanja državne razredne loterije. Večja vsota tega dobička bo odkazana v podporo siromašnim kmetom in obrtnikom.

— **Komercijalizacija državnih železnic.** V prometnem ministrstvu se bo vršila 15. oktobra velika konferenca, ki bo razpravljala o načrtu glede komercijalizacije državnih železnic. Na konferenco so vabljene vse gospodarske, pridobitne, trgovske in industrijske korporacije.

— **Zimski vozni red.** V generalni direkciji državnih železnic je izdelan načrt zimskega voznega reda, ki stopi dne 1. oktobra v veljavo.

— **Otvoritev evangeljske nemške šole v Beogradu.** V ponedeljek dopoldne je bila v Beogradu v Jakšićevi ulici na svečan način otvorjena in obnovljena evangeljska nemška šola. Ta šola je bila ustanovljena že leta 1854 za vlade kneza Aleksandra. Obstojala je do svetovne vojne. Po vojni so nastale gotove težkoče za obnovitev šole. Po treh letih so najprej otvorili nemško zabavišče in sedaj s kraljevim ukazom nemško šolo. Svečani otvoritvi so prisostvovali zastopniki prosvetnega ministrstva, ministrstva ver, beograjske občine ter nemški poslanik Ohlhausen in avstrijski poslanik Hoffinger. Poslana je bila kralju na Bled zahvalna brzojavka. Krajši slavnostni govor o nalogah nemške šole pa je imel pastor Turek. Na šoli je nemščina za razne predmete glavni učni jezik, pouk srbohrvaščine kot državnega jezika je obvezen.

— **Naši akademiki v Plzni.** V nedeljo dopoldne je prispelo v Plzen 20 slušateljev elektrotehničnega instituta na ljubljanski univerzi pod vodstvom dveh profesorjev. Na kolodvoru so pozdravili goste člani Češkoslovaške-jugoslovenske Lige, zastopniki mesta in raznih korporacij. V pondeljek in včeraj so si ogledali naši akademiki Škodove tovarne in druge zanimivosti mesta, zvečer so pa odpotovali v Norinberg.

— **Neprilike prometnega ministra.** Prometni minister doživlja na svojih potovanjih mnogo neprilik, veliko sitnosti ima tudi pri akciji za zboljšanje prometa, toda takih neprilik in razočaranj pa še ni doživel, kakor zadnjič v soboto v Ljubljani. Prispel je v Ljubljano v privatnih zadevah. Zvečer pred odhodom beograjskega brzovlaka je zahteval na glavnem kolodvoru steklenico piva. Prejel je lakoničen odgovor: »Radi skupščinskih volitev prepovedano točiti pivo. Žalibog ne moremo ustreči!« Minister je moral občutiti neizprosnost zakona. Peljal se je dalje. Komaj je prišel preko meje ljubljanske oblasti, že so mu baje prinesli v vagon 12 steklenic piva. Ljubljančani pač niso prišli na idejo, da bi točili in servirali pivo gostom v kavinih skodelicah, kakor so to delali v Beogradu in se tako izognili — zakonu.

— **Bivši narodni poslanci — državni uradniki.** Vsi dosedanji narodni poslanci, ki niso več kandidirali ali niso bili izvoljeni, a so državni uradniki, so pozvani na svoje prejšnje službeno mesto.

— **Pogreb ponesrečenih letalcev v Sarajevu.** Včeraj popoldne so pokopali v Sarajevu v nedeljo ponesrečena avijatika poročnika Marinkoviča in narednika Sučića. Ogromna množica je spremljala obe žrtvi na zadnji poti.

— **Mednarodnega kongresa državnih nameščencev,** ki se vrši od 17. do20. t. m. v Norimberku, se bo udeležil »Glavni savez državnih činovnika i ostalih uslužbenika« v Beogradu po posebni deputaciji, v kateri bo zastopal Slovenijo načelnik »Zveze drž. nameščencev za Slovenijo« g. rač. direktor Milan Paternoster.

— **Za rezervne oficirje.** Pododbor je prejel naslednje pojasnilo k členu 295. zakona o ustrojstvu vojske in mornarice v zadevi pravice brezplačnega zdravljenja rezervnih oficirjev, ki so se udeležili vojne: »Člen 295. zakona o ustrojstvu vojske in mornarice se v splošnem nanaša na rezervne oficirje naše vojske. Zdravljenje vrše vojaške državne bolnice. Vsak rezervni oficir, ki se je udeležil vojne, naj si na podlagi naredbe ministra vojske in mornarice Adj. Br. 28.365-1924 od vojnega okrožja izposluje s fotografijo in osebnimi podatki opremljeno oficirsko legitimacijo, v kateri so zabeležene tudi vojne rane in posledice. Vsi, ki posedujejo take legitimacije, imajo po čl. 295. tega zakona pravico do zdravljenja v vojaških bolnicah. Oni pa, ki nimajo pravice do te ugodnosti (čl. 295) se sprejemajo v vojno bolnico kot civilne osebe, ako so na razpolago prazna mesta in ako izpolnjujejo čl. 63. pravilnika o vojaških bolnicah. Vsaka taka oseba plača vnaprej bolniške stroške za 15 dni, ne vštevši stroške za zdravila, ovojni materijal in posebne preglede.

— **Tekma psov španjolov** se vrši v nedeljo, 18. t. m. v lovišču Mar. Dev. v Polju. Odhod tekmovalcev je v nedeljo zjutraj ob 7.43 z glavnega kolodvora. Na kolodvoru v Mar. Dev. v Polju se vrši smotra, na kateri se bo ocenjevalo tudi španjole ki ne bodo tekmovali. Kosilo za udeležnike na tekmi bo pripravljeno v Spod. Zadobrovi v gostilni »Gartroža«. Zvečer po tekmi je sestanek in razdelitev daril ob 8 uri v restavraciji Ljubljanski dvor. Prijavljenih je na to tekmo več psov, med njimi tudi inozemski. Ker bo v Ljubljani prva tovrstna tekma, vabimo vse lovske tovariše, da se te zanimive tekme v čimvečjem številu udeleže.

— **Razstava plemenskih konj v Ljubljani.** Prilikom pokrajinske razstave »Ljubljana v jeseni« od 17.—26. septembra t. l. se vrši v nedeljo, dne 25. septembra razstava plemenskih konj za Slovenijo. Razstava obsega nad 100 najlepših konj, ki so porazdeljeni v sledeče skupine: toplokrvne kobile z žrebeti, mrzlokrvne kobile z žrebeti, plemenske toplo in mrzlokrvne kobile brez žrebet, tri in štiriletne toplokrvne žrebice, mrzlokrvne žrebice, dveletne toplokrvne žrebice, dveletne mrzlokrvne žrebice, enoletne toplokrvne žrebice, enoletne mrzlokrvne žrebice, toplokrvni žrebci, mrzlokrvni žrebci, gospodarski konji in državni žrebci. S permanentno legitimacijo, ki stane Din 30.— polovična vožnja in poljuben vstop v vse razstave.

— **Žepni koledar »Jadranske Straže« za leto 1928.** Centrala »Jadranske straže« nam poroča, da izide v kratkem njen žepni koledar za leto 1928 z bogato vsebino in novimi podatki o našem pomorstvu. Koledar je opremljen s 15 slikami v bakrotisku. Tudi na zunaj je zelo izpopolnjen. Prodajal se bo po 10 Din.

— VII. **kongres Saveza lekarniških sotrudnikov kraljevine SHS** se bo vršil v nedeljo 18. t. m. v Zagrebu v prostorih Delavskega doma, Ilica 55/II. Otvori se ob 9. dopoldne. Na dnevnem redu so zlasti važna ekonomska vprašanja lekarniških sotrudnikov, poleg tega pa tudi problemi splošnega značaja, kakor nov načrt zakona o lekarnah, lekarniški študij, kontrola nad lekarnami itd. Pričakovati je, da bo udeležba zelo velika.

Noseče matere naj skušajo z rabo prirodne grenčice »Franz-Josef«, ker je lahko vsako telesno zaprtje. Predstojniki vseučiliščnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno vodo **»Franz-Josef«**, ker je lahko zaužitna in ker milo odpirajoči učinek zanesljivo nastopi v kratkem času in brez neprijetnih postranskih pojavov.

Iz Ljubljane

lj **Mestno obligacijsko posojilo.** Vladni komisar na ljubljanskem magistratu naglaša, da je finančni minister mestni občini ljubljanski odobril obligacijsko posojilo po Din 30,000.000.— za zgradbo stanovanjskih hiš. Obligacijam je priznana pupilarna varnost, kavcijska sposobnost ter oprostitev od davka in taks. Obligacije, glaseče se na donosilca, se obrestujejo polletno dekurzivno po 6% ter so vračljive po odobrenem amortizacijskem načrtu najkasneje v 15 letih s polletnim žrebanjem. Prvo žrebanje se vrši 15. marca 1929. Obligacije se izdajo v komadih po nominale Din 200.—, 500.—, 1000.—, 5000.—, 10.000.— in 50.000.—. Obligacije so v tisku ter bodo v najkrajšem času na razpolaganje pri mestni blagajni ljubljanski, Šolski drevored 2./I. (Kresija), ki od danes naprej kot edina poslovalnica sprejema obvezne prijave na podpis in sprejema valuto proti šestodstotnemu diskontovanju od dneva vplačila do 15. septembra 1928, s katerim dnem prične teči prvi kupon. — Spričo tega razglasa je treba povdariti, da se šele sedaj (!) razpisuje obligacijsko posojilo, na čegar račun se že vrše izdatki! Vladni komisar razglaša celo da mestni magistrat niti obligacij ni pravočasno pripravil, ker se šele tiskajo. S polževo počasnostjo se je pripravljal celo leto razpis obligacijskega posojila, bodočemu občinskemu svetu pa bo prepuščena naloga, da izvede to posojilo. Kleroradikalni gospodje na mestnem magistratu so morali res slišno »delati«, da so prišli že tako daleč.

—lj **Po volitvah v Ljubljani.** Včeraj je »Slovenec« poročal, da je podpredsednik NRS v Ljubljani v nedeljo ves dan agitiral za Napredni blok. Danes pa poroča, da pri tem ni mislil na nobenega izmed podpredsednikov ljubljanske organizacije NRS dr. Ivana Modica in Petra Romavha in tudi na dr. Niko Zupaniča ne. Vprašamo, na koga je prav za prav mislil? K našim ugotovitvam, da je »Slovenec« že izkazal radikalom svojo hvaležnost, ko jim je takoj po volitvah sporočil, naj se ne vmešavajo v razmere SLS, pa pripominja klerikalno glasilo, da bo od zveze SLS z NRS v Ljubljani »Slovenski Narod« še salamensko glava bolea. Naše mnenje je, da nas ne bo nikoli tako, kakor boli »Slovenca« sedaj in kakor ga bo še bolela, ko zaradi svojih bolečin ne ve, kaj piše in mora svoje izjave sproti preklicevati.

—lj **Koncert ge. Tamare Veljbicke.** Da nabere denar za restavracijo ruske cerkvice pod Vršičem, priredi Ruska Matica v nedeljo 18. septembra v prostorih oficirskega doma (vojašnica vojvode Mišiča) koncert ruske operne pevke ge. Tamare Veljbicke. Izvajale se bodo te-le točke: 1. Arija iz opere »Aida«, muz. Verdija. 2. »Noč«, rom. Čajkovskega; 3. »Ne verjami«, rom. Petrova; 4. »I noč i ljubezen i luna«, rom. Davidova; 5. Pesem Olge iz op. »Rusalka«, muz. Dargomižskega; 6. Arija Toske iz op. »Toska«, muz. Puccinija; 7. »Ljubi — ne ljubi«, rom. Mascagnija; 8. »Ne odhajaj«, rom. Michelija; 9. »Dušica deklica«, ruska narodna pesem, muz. Dargomižskega. Pri klavirju gospa V. Smolenjskaja. Sedeži po: 25, 20, 15 in 10 Din, stojišče 5 Din. Začetek ob 20. uri. — Opozarjamo občinstvo na ta umetniški večer in apeliramo zlasti na premožnejše sloje, da ob tej priliki prispevajo za obnovitev ruske cerkvice pod Vršičem.

—lj **Trganje lepakov.** »Slovenec« dolži pristaše SDS, da so v Ljubljani trgali volilne lepake SLS. Dokaza za svojo trditev seveda ne more navesti. Želeli bi, da bi navedel, kdo je trgal lepake Naprednega bloka? Sicer pa pripominjamo, da klerikalci še danes lahko na vsakem vogalu čitajo, da je v Ljubljani zmaga dr. Korošca — sigurna. Ali so klerikalci morebiti mnenja, da morajo ti lepaki ostati do prihodnjih skupščinskih volitev?

— lj **Zatvoritev poti v Lattermanovem drevoredu.** Dne 15. sept. 1927. se začasno zapre pot, ki vodi od bivšega ot. ...skega igrišča mimo veleseimskih paviljonov proti pivovarni «Union». Občinstvo se opozarja da je javni prehod od 15. do 29. sept. skozi navedeni del Lattermanovega drevoreda nedopusten, ker pripada ta čas pokrajinski razstavi.

— lj **Slava Udruženja rezervnih oficirjev** se bo v Ljubljani vršila v četrtek, 15. sept. v spomin devetletnice prebitja solunske fronte. Ta dan bo čital č. p. Alijančič v frančiškanski cerkvi ob 7. mašo zadušnico za padle bojevnike. Udeležba za vse ljubljanske člane obvezna. Sestanek neposredno v cerkvi. Obleka civilna z znakom. Zvečer ob 21. v restavraciji »Zvezda« prijateljski večer s petjem in godbo. Pevske točke izvajajo člani. Posebnih vabil ne bo. Vabijo se vsi člani in po njih vpeljani gostje. — Pododbor Ljubljana.

lj **Policijska ura povodom letošnje pokrajinske razstave od 17. do 26. t. m.** Veliki župan ljubljanske oblasti je dovolil podaljšanje policijske ure do ene ure zjutraj za vse restavracije, gostilne, kavarne in okrepčevalnice v ograjenem prostoru sejmišča za čas letošnje pokrajinske razstave. Opozarjamo naše občinstvo, da se bo vudila na veseličnem oddelku razstave vsakemu najlepša zabava. Mali prater bo pogato zaseden z najrazličnejšimi atrakcijami.

— lj **Razstava stavbnih načrtov** bo prirejena v paviljonu »E« na sejmišču ob priliki letošnje Pokrajinske razstave od 17. do 26. t. m. Sodelovali bosta mestna občina ljubljanska ter stavbna zadruga »Stan in dom« v Ljubljani. Razstavljeni bodo tipi vseh zgradb, ki jih namerava mestna občina še postaviti, kakor tudi tipi večjih in manjših eno in dvodružinskih hiš.

— lj **Navzlic deževnemu vremenu** je na sejmišču ljubljanskega velesejma zelo živahno. Marljivo se vrše priprave za pokrajinsko razstavo, ki se bo otvorila v soboto ob pol 10. uri dopoldne. Če smemo verjeti prerokom bo od 17. do 26. septembra t. l. zopet lepo vreme. Zato naj vsakdo že v naprej kupi legitimacijo, da bo te zadnje lepe jesenske dni preživel v svojem prostem času na sejmišču, kjer mu bo vsak kotiček nudil nekaj novega, koristnega, lepega, zanimivega, zabavnega. Legitimacija stane 30 Din in daje posetniku pravico na vožnjo s polovično ceno v vseh osebnih in brzih vlakih.

— lj **Poziv g. I. V.** G. I. V., ki je danes poslal g. dr. Žerjavu pismo o neki važni zadevi, se naproša, da se zglasi v tajništvu SDS pri g. Ivanu Cimermanu.

— lj **Nar. žel. glasbeno društvo »Sloga«** opozarja svoje člane pevce in pevke, da se vrše pevske vaje v pondeljkih od 19 do 20 ure za ženske, v torkih od 19 do 20 za ženske in od 20 do 21.30 za moške ter v četrtkih od 19 ure 30 do 20 ure 30 za mešani zbor. Do konca septembra se sprejemajo še novi pevci in pevke, ki naj se blagovolijo zglasiti ob zgoraj omenjenih dneh v Ljubljanskem dvoru, glasbena soba, vhod iz Pražakove ulice.

— lj **Sestanek trgovskih nastavljencev.** Krajevna sekcija trgovskih nastavljencev »Zveze privatnih nameščencev Jugoslavije« v Ljubljani sklicuje za v petek dne 16. t. m. ob 8 uri zvečer v prostorih restavracije pri »Levu«, Gosposvetska cesta štev. 14, sestanek trgovskih nameščencev. Na dnevnem redu je tudi odpiranje in zapiranje trgovin v Ljubljani.

— lj **Nad imovino »Metre« d. d.** je bil na predlog upravnega sveta pri tukajšnjem sodišču proglašen konkurz.

— lj **Gremij trgovcev v Ljubljani** obvešča ponovno vse točilce pijač, da vložé do 20. t. m. zanesljivo prijave radi odmere točilne takse. Prijave je vlagati pri pristojnem oddelku finančne kontrole. Načelstvo.

— lj **Protestni shod trafikantov.** V nedeljo, dne 18. septembra ob 4 uri popoldne se vrši v hotelu »Lloyd« Sv. Petra cesta št. 7. protestni shod radi znižanja procentov. Trafikantje vsi na shod, da bo veličastna naša manifestacija. Udr. tob. trafikantov.

— lj **Vreme.** Snoči ob 21. je kazal barometer 765.7, termometer +12.5° C, danes ob 7. zjutraj barometer 767.5, termometer +7° C, opoldne barometer 765.5, termometer +19° C. Zjutraj megleno, dopoldne lepo in jasno.

—lj **Z ulice.** Na Tržaški cesti so mimoidoči opazovali, kako je okoli 20 let stari mesarski pomočnik Janez s kamnom tolkel kravo po rebrih in stegnih. Pasantje so bili ogorčeni ter so na to bestijalno postopanje opozorili stražnika, ki je Janeza odpeljal na stražnico in ž njim »corpus delicti« debel kamen. Janez se bo moral pred sodiščem zagovarjati radi trpinčenja živali.

—lj **Tatvina čebel.** Železničar Peter Cerovec ima poleg male železničarske hiše na Vodovodni cesti blizu železniškega predora ulnjak, v katerem je več panjev čebel. Včeraj zjutraj je začudeno opazil, da je nekdo udrl v ulnjak ter odnesel tri velike panje čebel z medom. Trpi okoli 750 Din škode. Tatvino je prijavil policiji.

—lj **Drobiž policijske kronike.** Aretirane so bile tri osebe, neki France radi silnega izgreda, neki mesarski pomočnik radi bestijalnega trpinčenja živine in neki kolesar, ker je ponoči vozil po mestnih ulicah brez luči. Prijavljeni sta dve tatvini in sicer tatvina ure in gotovine ter tatvina čebel. Ovadena je neka Marija, ker je grozila svojemu ljubčku, neki mladenič radi nedostojnega vedenja v javnem lokalu in 6 voznikov, odnosno kolesarjev radi cestnopolicijskega reda.

Najugodnejši nakup
elegantnih oblek, površnikov, dežnih plaščev
lastnega izdelka
-- Vam nudi priznano solidna firma --
JOS. ROJINA -- Ljubljana
Aleksandrova cesta 3

— lj **Kopališče Tabor** odprto za javnost vsako sredo in soboto od 8—19 ure, ob nedeljah od 8—12 ure. Vhod nasproti vojašnice.

Iz Celja

— c **Ogenj v Pyroti.** V torek okrog 2. ure popoldne je nastala v nekem objektu v pirotehnični tvornici v Čretu med delom eksplozija. Delavci so se rešili, objekt pa je takoj bil ves v plamenu in je v kratkem času z aparati vred popolnoma zgorel. Celjska požarna bramba, ki je dospela na kraj požara, se je morala omejiti le na lokaliziranje požara.

— c **Smrtna kosa.** Na Kralja Petra cesti je umrla ga. Frančiška Lopan, soproga pekovskega mojstra in posestnika v starosti 56 let. N. v m. p.!

— c **Zadnja povodenj** je napravila v celjski okolici zopet veliko škode. Posebno prizadet je mestni vrt, ki je bil komaj letos zopet z velikimi žrtvami obnovljen od lanskih povodnji. Vsled vedno se ponavljajočih povodnji bo pač treba enkrat resno pričeti z delom za regulacijo Savinje in vod v celjski okolici.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Mrtvecu ne dajo miru. — Bogata kmetska svatba. — Električni tok gaje ubil.

V zaporih v Velikem Bečkereku sedi že nekaj let Katica Sobu radi umora svojega moža. Okrožno sodišče je že dvakrat pričelo razpravo proti Katici, toda vedno je nastal tak preokret, da so morali razpravo odgoditi. Sedaj je sodišče odredilo tretjo razpravo, ki bo pa najbrž tudi odgodena radi senzacionalnega preokreta v tej zanimivi kriminalni aferi.

Pavle Subu, sin obtožene Katice, je l. 1920 oblastim naznanil, da je njegova mati zastrupila očeta in nato odšla k Petru Gileru ter z njim živela. Državni pravdnik je odredil ekshumacijo in notranje organe poslal kemičnemu laboratoriju v Beograd. Beograjski drž. kemični zavod je našel v črevesju pokojnega veliko količino arzena. Ta analiza je bila za Katico usodepolna. Prijavile so se tudi priče, ki so zanjo obremenilno izpovedale. Sin je pred sodiščem vzkliknil: »Majka, ti si mi ubila očeta!« Prvi preokret je povzročila izjava sodnega zdravnika, da je pokojni imel na obleki 14 bakrenih gumbov. Baker se pa spaja z arzenom in je mogoče, da je na ta način prišel v notranjost telesa. Sodišče je drugič odredilo ekshumacijo trupla in poslalo nekaj bakrenih gumbov v analizo. Analiza je dognala, da ni arzena ne v gumbih, ne v kosteh. Pri ponovni razpravi so zdravniki izjavili, da se mora arzen nahajati tudi v kosteh, ako so ga našli v drobovju. Ena izmed analiz je zato gotovo napačna. Sodišče je truplo tretjič ekshumiralo in poslalo ostanke kemičnemu zavodu v Zagreb. Tam so dognali, da je v kosteh mnogo arzena in še več v gumbih. Kemični laboratorij je tudi izjavil, da arzen izvira tudi od zdravila, katerega je Subu pred smrtjo zaužival in da menda sploh ne gre za zastrupljenje. Vsa zadeva je sedaj zelo zamotana in sodišče je v težkem položaju, ker bi obsodba bila smrtna ali pa oprostilna. Sodišče je sklenilo, da se truplo četrtič izkoplje in pošlje v analizo kakemu zavodu v inozemstvo. Najzanimivejše pa je, da je na smrt obsojena Ineka Relič, ko je izvedela za slučaj Katice Subu, zahtevala obnovitev procesa. Obsojena je bila, ker je zastrupila moža in otroka in je begrajski kemični laboratorij našel v notranjosti žrtve arzen. Beličeva umora ni priznala in se sedaj sklicuje na nepravilno analizo beograjskega državnega zavoda.

*

V občini Temerin v Vojvodini so imeli nedavno kmetsko svatbo, na katero je bilo povabljenih 400 družin. Ženin in nevesta sta otroka bogatih kmetov. Že povabilo 400 družin dokazuje, kakšno bogastvo je nakopičeno v kmetskih hišah naše žitnice Vojvodine. To ogromno število gostov je bilo tudi kraljevsko pogoščeno. Gostje so pojedli 400 piščancev, 3 svinje, 1 govedo, 3 teleta, 2000 žemelj in 200 kg kruha ter popil 20 hektolitrov vina, 14 hektolitrov piva in 2000 steklenic soda vode. Potrebno pecivo je peklo 15 žensk tri dni zaporedoma. Porabilo se je pri peki 200 kg moke, 3000 jajc, 50 kg orehov, 80 kg sladkorja, 15 kg čokolade in veliko množino vsakovrstnih začimb. V Vojvodini znajo ljudje še živeti. Gosti, ki so se svatbe udeležili, pravijo, da se ta svatba ne da niti primerjati s svatbami v «dobrih starih» časih, ko so proslavljali zakonsko zvezo neprenehoma tri dni.

*

Včeraj je ubil električni tok mladega pastirja Mateja Škaro, ki je plezal na električni dalekovod na cesti med Splitom in Solinom. Na vrhu železnega droga se je pastirček dotaknil električne napeljave. Neki kmet v bližini je opazil, kako se je na drogu zasvetila velika iskra in kako je deček padel z vrha na cesto. Nihče se ni upal v njegovo bližino, ker so se vsi bali električnega toka. Tako je ležal ubogi deček poldrugo uro, dokler ni prišla pomoč iz Splita. Dečka so prepeljali v bolnico, kjer je popoldne umrl.

Prvič v Ljubljani!
Huzarska ljubezen
Velefilm iz prošlosti Avstrije. — Idilično vojaško življenje. — Razkošje in sijaj. — Kolosalna režija. — V glavnih vlogah: Edith Meller, Jakob Tiedke, Georg Alexander.
Predstave danes točno ob: 4., pol 6., pol 8. in 9.
ELITNI KINO MATICA

Iz Maribora

— m **Naval na deška zavetišča.** Mestna občina je doslej še skoraj vsako leto povečala svoja dečja zavetišča in sprejela vsako leto večje število revnih otrok v svoje varstvo. Tudi letošnje leto je popolnoma na novo uredila dnevno zavetišče v Ljudskem domu. Toda naval otrok je vsako leto večji. Beda in siromaštvo rapidno naraščata, čemur se ni čuditi, če se upošteva, da ima delavstvo vsled neprestanih redukcij vedno manjše dohodke. Letos je prijavljenih samo v dnevnem zavetišču v Ljudskem domu nad 120 otrok, prostora pa je komaj za kakih 50. Vodstvo zavoda ima sedaj težko nalogo, da izbere med potrebnimi najpotrebnejše. To pa je tudi nov dokaz, da bo morala mestna občina začeti velikopotezneje reševati vprašanje mladinskih domov in dečjih zavetišč.

— m **Razpis gledališkega abonmaja.** Gledališka uprava razpisuje za sezono 1927/28 gledališki abonma, ki obsega 30 predstav, polovico dramskih, polovico opernih. Abonma se plačuje v osmih zaporednih mesečnih obrokih. Cene abonmana so za 30% nižje kakor redne večerne cene. Državni uradniki uživajo v abonmanu še poseben popust. Želeti bi bilo, da občinstvo, zlasti premožnejši sloji, predvsem pa trgovci podpro prizadevanje gledališke uprave. Doslej je tvorilo glavni kader gledaliških obiskovalcev uradništvo, ki je kljub svojim razmeroma skromnim dohodkom žrtvovalo znaten del svojih prejemkov za Talijo. Naj bi bila ta požrtvovalnost vzgled pridobitnim krogom, ki so s častnimi izjemami seveda, pokazali doslej precej malo zanimanja za kulturna vprašanja.

Gospodarstvo

—g **Carinski dohodki od 20. do 31. avgusta** so znašali 54,159.082 Din. Od tega odpade na carinarnico v Beogradu 12,401.425, v Zagrebu 13.933.607, v Novem Sadu 10,218 tisoč 238, v Ljubljani 9,766.173, v Dubrovniku 3,918.454, v Skoplju 2,467.595, v Splitu 1,443.590 Din. Od 1. aprila do 31. avgusta so znašali carinski dohodki 648,322.805 Din. V proračunu je bilo določeno za ta čas 703,583.327 Din.

—g **Zadružna banka v Ljubljani** je na izrednem občnem zboru dne 11. septembra t. l. sklenila povišati svojo delniško glavnico od 4 milijonov na pet milijonov dinarjev. Izdala bo 10.000 delnic nom. Din 100.— pod sledečimi pogoji: Stari delničarji dobe na vsake tri delnice eno novo po Din 105.—, vse nadaljne po Din 110.—. Kurz za nove delničarje Din 112.— oz. za Ameriko 2 dolarja. Občni zbor je bil zelo dobro obiskan in so se sklepi izvršili soglasno. 684-n

—g **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 16. sept. ponudbe glede dobave 300.000 pol indigo papirja, 200 komadov pečatnega voska in 5000 kg kalcinirane sode; do 27. sept. pa glede dobave okroglega in ploščatega železa. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije. — Direkcija državnga rudnika v Brezi sprejema do 20. sept. ponudbe glede dobave 500 kg benzina in 1500 kg kotnega in okroglega železa; do 23. sept. pa glede dobave 1000 m tračnic. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 30. sept. pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 380 tisoč kg ovsa. Dne 1. oktobra pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani glede dobave 100 pelerin. Dne 3. oktobra pri upravi barutane v Kamniku glede dobave hrastovih pragov. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled. Pri direkciji državnih železnic ekonomsko odelenje v Ljubljani se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: 1. oktobra glede dobave 350 kg rapid jekla, 550 kg orodnega jekla in raznega orodja (škarje za rezanje pločevine in železa, žlebate plošče in brusilni aparat); 4. oktobra glede dobave 8100 kg bakrenih cevi. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije.

Umor na sovjetskem poslaništvu v Varšavi

Zakaj je bil ustreljen poljski državljan Trajkovič? — Senzacijonalne izpovedi priče Bogdanoviča. — Razburjenje v poljski javnosti.

Med Poljsko in sovjetsko Rusijo je zavladalo zopet napeto razmerje, in sicer radi umora poljskega uradnika Trajkoviča, ki je bil te dni ustreljen baje radi konflikta s sovjetskim poslanikom. Trajkovič, rodom Rus, sedaj poljski državljan, se je vedel na poslaništvu zelo arogantno in ko so ga opozorili, naj se vede dostojno, je potegnil nož in začel groziti uradnikom. Najbolj je kričal na sovjetskega poslanika, ki mu je zagrozil, da ga zabode. Sovjetsko poslaništvo izjavlja, da arogantnega moža niso mogli ukrotiti in da so ga morali končno ustreliti.

Vest o umoru se je razširila po Varšavi že predzadnjo soboto in je vzbudila splošno zanimanje. Javnost je sprejela izjavo sovjetskega poslaništva zelo rezervirano. Policija je bila obveščena o umoru šele čez dve uri, in sicer po neki privatni osebi, ki je slučajno videla Trajkovičevo truplo v veži sovjetskega poslaništva. Na policiji je sovjetski uradnik Schläfer izjavil, da mu je Trajkovič grozil z nožem in da se je moral braniti. Imel je res na obrazu brazgotino. Trajkoviča je ustrelil baje v silobranu.

V preiskavi zagonetnega umora je pa nastal senzacijonalen preokret. — Na varšavski policiji se je namreč zglasil brezposelni delavec Bogdanovič, ki je izjavil, da je bil v kritičnem trenutku na sovjetskem poslaništvu, kjer je hotel dobiti potni list, da bi odpotoval v Rusijo. Slučajno je bil priča konflikta med Trajkovičem in sovjetskim uradnikom Schläferjem. Schläfer je baje Trajkoviča kot poljskega državljana psoval in na vse načine žalil. Trajkovič si je privoščil nekaj psovk na račun boljševikov, nakar je Schläfer potegnil iz žepa samokres in oddal iz neposredne bližine na poljskega uradnika šest strelov. Po drugem strelu se je Trajkovič zgrudil mrtev na tla. Bogdanovič se je iz strahu, da bi ga razjarjeni Schläfer ne ustrelil, skril za zaveso. Tako je videl vse, kar se je po umoru zgodilo. Schläfer je poklical sluge in jim zapovedal, naj odneso truplo v predsobo. Potem je skušal razbiti na Leninovem portretu šipo in si je pri tem ranil roko. Takoj nato je potegnil iz žepa nož in se ranil na levem licu. Na ta način je hotel dokazati, da ga je Trajkovič dejansko napadel. V tistem hipu je opazil za zaveso skritega Bogdanoviča in ga vprašal, je-li kaj videl. Bogdanovič je ves prestrašen izjavil, da ni ničesar videl. Kljub temu so mu na poslaništvu zagrozili s smrtjo, ako bi izdal poljskim oblastem, kaj se je zgodilo.

V poljski javnosti je vzbudila vest o umoru poljskega državljana na ruskem poslaništvu veliko ogorčenje. Del poljskega tiska piše, da so Trajkoviča, ki je bil znan kot monarhist, nalašč izvabili na sovjetsko poslaništvo, da bi ga mogli odstraniti. Varšavska policija je odredila hišno preiskavo v stanovanju sovjetskega vojaškega atašeja, ki se mudi sedaj na manevrih. Dva uslužbenca sovjetskega poslaništva je policija takoj aretirala. Obdukcija trupla je pokazala, da so bile štiri krogle izstreljene že potem, ko je ležal Trajkovič na tleh. Pri umorjenem so našli baje pismo, v katerem ga neka gospa vabi, naj pride v Varšavo. Nekateri listi dolže sovjetsko vlado, da je hotela s tem umorom izzivati Poljsko.

Kaj naroča Voronov materam

Kakor smo že poročali, je prof. Voronov te dni predaval v Budimpešti o pomlajevanju živali. Pred odhodom iz Budimpešte je priredil javno predavanje o pomlajevanju ljudi za širše kroge. Predavanje je bilo namenjeno v prvi vrsti materam.

— Gre za novega človeka, — je dejal Voronov. Ustvariti moramo nov tip genijalnega človeka. To se da doseči na ta način, da bo deca, ki kaže znake genijalnosti na tem ali onem polju, že v zgodnji mladosti operirana, kar omogoči neverjeten razmah njene duševnosti. Mati, ki da prva operirati svoje dete, postane morda ustanoviteljica novega velikega pokolenja. Dajte mi genijalno deco, iz katere napravim novo genijalnejše pokolenje.

Voronov se je pritoževal, da je zelo težko dobiti za pomlajevanje potrebne žleze. Zelo redki so mladi ljudje, ki bi se žrtvovali za starce. Živalske žleze žal niso prikladne za pomlajevanje ljudi. Izjemo tvorijo samo nekatere opice, ki imajo po sestavini človeku enako kri. Doslej je napravil Voronov okrog 1000 operacij, med njimi tudi na nekem vseučiliškem profesorju, ki je bil njegov nasprotnik. Po operaciji je postal navdušen pristaš njegove teorije.

Težka atomobilska nesreča pri Brnu

Blizu Brna je oster ovinek, na katerem se je pripetilo že več avtomobilskih in motociklističnih nesreč. V ponedeljek zjutraj je zahteval ta ovinek nove žrtve. Po cesti je privozil avtobus, ki vzdržuje osebni promet med Pozoricami in Brnom. Na klancu je odpovedala šoferju zavora in avtomobil je zdrsnil v globok jarek. Izmed 39 pasažirjev je bilo 21 ranjenih, eden, in sicer 59letni zidar Kousal, je pa kmalu po nesreči podlegel notranjim poškodbam. Ranjence je prepeljala v bolnico češka rešilna postaja v Brnu. Avtobus se je popolnoma razbil. Vzrok nesreče je iskati deloma tudi v tem, da je bil avtobus prenapolnjen. Prostora je bilo v njem samo za 20 oseb, v resnici jih je pa vozil 39. Trije potniki so morali sedeti celo na strehi.

Ženo zadavil v kopeli

Dunajska porota zopet obravnava zanimiv slučaj, rodbinsko tragedijo, kakršne opisuje Strindberg v svojih dramah.

Pred poroto sedi 44letni tesar Johann Cozik, rodom iz Češkoslovaške, obdolžen umora svoje žene. Cozik se je poročil pred 20 leti. Zakonca sta živela sprva v popolni slogi, toda kaj kmalu se je mož žene naveličal in začel je iskati utehe pri drugih ženskah. Žena je bila ljubosumna; med zakoncema je prišlo često do razprtij in škandalov, toda žena se je morala surovemu, energičnemu možu vedno ukloniti. Ko je pa začel mož dvoriti tudi njeni nezakonski hčerki, ki se je z leti razvila v cvetoče dekle, je žena sklenila prekrižati možu načrte. Hčerki je poiskala moža.

Toda Cozik v svoji pohotnosti ni odnehal, zahotelo se mu je pastorke. Mlada žena se vsiljivega pohotneža ni mogla ubraniti in postala je žrtev njegove pohotnosti. Žena je izvedela za to razmerje in hotela se je osvetiti. — Vrnila je možu milo za drago in postala ljubica svojega lastnega zeta. Strasti so se še bolj razvnele, medsebojna očitanja, pretepi in grožnje so bili na dnevnem redu. Letos 7. marca je nastal v rodbini zopet prepir. In ko je žena odšla v kopalnico, je mož pristopil, jo stisnil za vrat, a z drugo roko ji je zamašil usta ter jo zadavil.

Epilog te pretresljive adrme se odigrava sedaj pred poroto. Obtoženec se zagovarja, da ga je žena vedno varala in da je imela med tem, ko je bil v vojni, razmerje z drugimi moškimi. — Razprava, ki je tipična slika z dna rodbinskega življenja, se nadaljuje.

Ostanki „Old Glory“ najdeni

Usoda velikega letala «Old Glory», ki je pretekli teden startalo k prekooceanskemu poletu Newyork-Rim, je definitivno zapečatena. Parnik «Kyle», ki je več dni križaril po morju in iskal pogrešane letalce, javlja, da je približno 100 milj od kraja, kjer je «Old Glory» brezžično brzojavila na pomoč, t. j. na 51. stopinji in 17 minut severne širine in 39 stopinj 23 minut zapadne dolžine, naletel na ostanke očividno ponesrečenega letala. O posadki, Berthaudu, James Hillu in uredniku Payneju ni nobenega sledu. Iz dosedanjih poročil s parnika «Kyle» ni točno posneti, da-li je parnik našel celo letalo, ali samo krila.

Po najnovejših vesteh iz Londona je morje pri Newquain ob obali Corwalla naplavilo dele krmila in kril razbitega letala. Kasneje so opazili na morju tudi druge dele aeroplana, katere pa je oseka zopet odplavila. Ugotovljeno je, da so ti deli ponesrečenega letala «Sir John Carling», ki je dva dni kasneje po poletu «Old Glory» startalo k prekooceanskemu poletu, a je istotako izginilo brez sledu.

•

Iz Berlina javljajo, da so slovite tvornice «Rohrbachwerke» pri Berlinu izdelale dve vodni letali tipa «Robbe», določeni za prekooceanske polete. Letali bosta še tekom tega meseca preizkušeni in pripravljeni k startu za polet preko oceana. Eno letalo bosta upravljala znani nemški letalec Udet in baron Treusch von Buttler-Brandenfels, drugo pilota Steindorff in Burgstaller. Polet se bo vršil v etapah, in sicer Kuxhaven-Vigo (Španija) - Azori-Bermudski otoki ali Halifax.

Zasebni glasbeni pouk

Poziv staršem!

Vsem, ki bi svoje otroke radi glasbeno izobrazili, prizadeva v začetku šolskega leta največ skrbi vprašanje: komu bi zaupali glasbeno izobrazbo svojih otrok. Društvo učiteljev glasbe za Slovenijo, čigar cilj je med drugim tudi povspeševanje in izboljšanje glasbenega pouka, smatra za svojo dolžnost, da pouči tozadevno starše, da jim po svojih močeh pomaga in da jih varuje pred škodljivimi vplivi, katerim je izpostavljen glasbeni pouk.

Glasbena vzgoja našega naraščaja bodi predvsem poverjena državnemu konservatoriju in šoli Glasbene Matice Oba zavoda se v polni meri zavedata svoje naloge ter delujeta že mnogo let uspešno med našim narodom. Dolga vrsta priznanih umetnikov, ki so izšli iz teh zavodov, pač najbolje dokazuje, koliko je mogoče doseči s strokovnim in smotrenim poukom, ako je v rokah strokovnjakov in kvalificiranih učiteljev.

Žal prisilijo večkrat razmere starše, ki iz kateregakoli vzroka ne morejo pošiljati svojih otrok v glasbeno šolo, da se morajo posluževati zasebnega pouka. Ta pouk, dasi ima mnogo dobrih strani, pri dosedanjih razmerah ni priporočljiv. Ker ni zaščiten po zakonu, si ga lastijo večkrat osebe, ki nimajo za to ne potrebnega znanja, ne potrebne kvalifikacije, in marsikdo je že obžaloval, da je takšnemu zakotnemu pedagogu zaupal svoje dete. Večkrat mikajo starše tudi izredno nizki honorarji, ki jih zahtevajo taki učitelji za svoj pouk. Šele, ko so čez nekaj let uvideli, koliko denarja so po nepotrebnem izdali, pridejo do spoznanja, da so ure vendar drago plačali. Nekateri starši so tudi mnenja, da je za začetek vsak pouk dober, ne premislijo pa pri tem, da na slab temelj ni mogoče uspešno graditi. Neglede na priučene napake, ki jih večkrat tudi najboljša šola ne more več odpraviti, mora tak otrok, ko pride v roke strokovnjaka, navadno od začetka začeti. Koliko talentiranih učencev je predčasno opustilo glasbeni študij, ker jim je nestrokovnjaški pouk odvzel veselje do nadaljnje izobrazbe. Kakor vsak poklic, zahteva tudi poklic umetnika in glasbenega pedagoga posebnega znanja in predizobrazbe. Ni vsak sposoben poučevati glasbo, ki pozna le površno kakšno glasbilo. Kdor si lasti naslov učitelja glasbe, mora imeti tudi potrebno kvalifikacijo in strokovno znanje.

Da se omeji kolikor mogoče kvarni vpliv zakotnega glasbenega pouka, je sklenilo Društvo učiteljev glasbe, v katerem so včlanjene le kvalificirane učne moči in priznani glasbeni pedagogi, pomagati staršem pri izberi učitelj za zasebni pouk z nasveti in informacijami. Na razpolago so strokovno izobražene učiteljice in učitelji za gosli, klavir in solopetje. Vse tozdevne informacije daje društvo brezplačno pismeno in ustno, vendar je treba dopisom priložiti znamko za odgovor. Dopisi naj se naslovijo na A. Gröbminga, Cojzova cesta št. 9, I. nadstr. (za Društvo učiteljev glasbe); istotam se dobivajo tudi ustne informacije do konca tega meseca, in sicer ob delavnikih v času od 11. do 12. ure predpoldne. Vse one, ki žele informacij, prosimo, da se točno drže določenega časa, ker izven ur ne bomo na razpolago. Za Društvo učiteljev glasbe za Slovenijo: **M. Bajuk**, tč. predsednik. **Jos. Brnobić**, tč. tajnik.

NOGAVICE
TRADE MARK
znamko in žigom
ALS
„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Izpred sodišča

VESELI ŽAGAR.

— Mi ga pijemo, pa hraste žagamo, v nedeljo pa počasi zapojemo na vasi, — je pel žagar Ahacelj in spremljal ropotanje svoje žage.

Dolgčas mu je bilo, naveličal se je monotonega šviška žage, sel je na debelo bruno in si prižgal cigareto.

Bil je vroč julijski dan in Ahaca je žgalo, da je bil ves znojen. Naslonil se je na roke, žaga je za hip obstala in fant je skoro zadremal.

Pa je skočil preplašen kvišku, ko je začul korake, in žaga je spet zapela svojo pesem.

Ahac je pa pozabil na svalčico in jo je krepko vlekel dalje.

Pristopil je mož postave.

Ker ima Ahac mirno vest, ga je mirno sprejel: — Kaj bo novega, gospod stražnik, je prijazno vprašal.

— Preljubi Ahac, danes ste ga pa polomili, ker kadite na žagi, je dejal stražnik.

— Če ne smem, pa ne bom, nisem vedel, se je zagovarjal Ahac.

— Prepozno, prijatelj, malo pouka morate dobiti, zapisal vas bom, je prestrašil fanta stražnik.

Ahac bo plačal 50 Din globe, pa mu je bilo zelo hudo:

»Če nisem vedel, bi ne smel plačati, je filozofiral.«

»Če bi pa jaz to vedel, da to veste, bi pa še več plačali, ga je tolažil sodnik. Sicer pa postave mora vsak državljan poznati, tudi žagar Ahacelj, to si zapomnite!«

Originalne potrebščine za Opalograph. Preservativ in Fixativ in druge potrebščine. Originalne barve in matrice za Gestetner Cyklostil. **Lud. Baraga** Ljubljana Telef. 2980 Selenburgova 6

Popolnoma suha, lepa
BUKOVA DRVA
v polenih ali razžagana, kakor tudi mehka drva dobavlja tvrdka **ARBOR d. d., Dunajska c. 50** v vsaki množini od 1 m³ naprej. Dostavlja tudi na dom. Telefon 2546.

Ne pozabite na najboljši švicarski sir
„ORCO“
v škatlah.
Zastopstvo:
FR. SROAR & CO., ZAGREB, GJ. DEŽELICA PRILAZ 81.

Velika predtiskarija ženskih ročnih del
za trgovino, šolo in dom.
Tisoče novih, krasnih vzorcev. Čisti tisk, hitra izvršitev, nizke cene. Predtiskujemo samo **na prinešenem blagu.** — Entlanje, ažuriranje, tamburiranje, mehanično umetno vezenje.
Matek & Mikeš, Ljubljana, Dalmatinova 13

Glavni dobitek drž. razredne loterije
je zadel kupec **srečke 12.950**
pri Komercijalni banki d. d.
Ljubljana, Dunajska cesta 2300
Srečke za 4. razred 14. kola na razpolago.

Spominjajte se Tabora!

Hišo oddam v najem
v Stožicah pri Ljubljani. Stanovanje dveh sob, kuhinja, klet, in velik vrt takoj prosto. V najem se odda lahko za več let. — Ponudbe pod «Solnčna lega/2078» na upravo «Slovenskega Naroda».

Uradnik
vajen vseh pisarniških del, vešč slovenskega, srbohrvatskega, češkega, nemškega in italijanskega jezika — želi premeniti sedanje mesto za Ljubljano — Ponudbe pod Dobra moč/2077 na upravo «Slov. Naroda».

Pouk živih jezikov
francoščine, angleščine, nemščine, italijanščine po praktični Berlitzovi metodi v majhnih skupinah in za posameznike. — Vpisovanje vsak dan do 17. t. m. od 6. do 7. ure zvečer. — Beethovnova ulica 7, pritličje, levo. — J. S. Jeras, prof. 2080

Vdova,
dobra in snažna kuharica — išče službo gospodinje pri samostojnem gospodu; najraje v Ljubljani. — Ponudbe pod «Kuharica/2098» na upravo «Sl. Naroda».

Dijaka ali dijakinjo
sprejmem na stanovanje in hrano v bližini Vrtače. Strogo nadzorstvo. — Ponudbe pod «Takoj/2088» na upravo «Slov. Naroda».

Trgovski pomočnik
mlajši, vojaščine prost, zmožen slovenskega in nemškega jezika — išče službo v Ljubljani ali v večjem kraju na deželi. — Ponudbe pod Dobra moč/2099 na upravo «Slov. Naroda».

Svarilo.
Zoper vsakogar, ki širi o meni neresnične stvari, bom sodnijsko postopal.
Ljubljana, 14. IX. 1927.
Franc Žitnik.

Lepo zračno sobo
z električno razsvetljavo pod Rožnikom oddam gospodu; ev. tudi z zajtrkom. — Ponudbe pod «Čistost/2090» na upravo «Slov. Naroda».

Strojni ključavničar
mlad, dober delavec, zmožen slovenskega in nemškega jezika — išče stalno službo — Ponudbe pod «Ključavničar/2079» na upravo «Slov. Naroda».

Kemična pralnica in barvanje oblek
v najrazličnejših barvah izvršuje dela v najkrajšem času pri najnižjih cenah
Anton Boc, Ljubljana. Selenburgova ulica 6/I. - Tovarna: Vič-Glince.

KLIŠARA „JUGOGRAFIKA“
TISKOVNA IN ZALOZNA DRUŽBA Z. O. Z.
Vse vrste klišejev, črtne in avtotipije, izdeluje po predloženih risbah, peropisih ali slikah za navaden tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barvah, točno po naročilu, v najkrajšem času in po konkurenčno nizkih cenah.
LJUBLJANA. (V PETRA NASIP 23.

Stroji za betonski strešnik.
Stroji za betonski zidak. Stroji za betonske otle kose. Oblike za cevi in stopnice. Stroji za brušenje in poliranje. Stiskalnice za cementne plošče vseh vrst
Mešalniki za malto in beton.
Kamenolomci, valjarnica. Izpiralnice za pesek prod itd.
Tvornica strojev Dr. Gaspary & Co., Markranstädt. b Leipzig
Prosimo za obisk. Katalog št. 85 brezplačno.

Mercedes Benz
danes nesporno in daleko **najekonomičnejši** in v ceni **najpovoljnejši** avtomobili na svetu.
Najnovejši tipi 8/38 in 12/55 HP.
Karoserije za vse svrhe in v vseh oblikah.
Za Jugoslavijo se bodo naročili vozovi z večjim odmikom od tal nego so običajni vozovi.
Veliki **kompresorji** od 100 in 140 HP **po znatno znižani ceni.**
Daimler Benz
tovorni vozovi za vse svrhe, po kakovosti nedosežni.
Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
Christian Nusser, Beograd
Knez Mihajlova 52. 2095
Iščemo zanesljive strokovne zastopnike.

Urejuje: Josip Zupančič. — Za «Narodno tiskarno»: Fran Jeseršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.